

Coördinatie Integratiebeleid Minderheden

**Institutioneel onderzoek naar het taakveld van de
Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden**

1978-1999

PIVOT-rapport nummer 113

Dit rapport is een gezamenlijke uitgave van de Rijksarchiefdienst /PIVOT
&
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

's-Gravenhage, 2003

Tekst: drs C.R. van Troost
Vormgeving: Rijksarchiefdienst/PIVOT
Illustraties: W. Küller
Druk: Krips BV

ISBN: 90-5909-036-5

© Rijksarchiefdienst/PIVOT. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Rijksarchiefdienst/PIVOT.

Inhoudsopgave

LIJST VAN AFKORTINGEN	1
VERANTWOORDING ONDERZOEK	3
INLEIDING BELEIDSTERREIN COÖRDINATIE INTEGRATIEBELEID MINDERHEDEN	5
NAAR EEN GECOÖRDINEERD MINDERHEDENBELEID.....	5
DE DIRECTIE COÖRDINATIE INTEGRATIEBELEID MINDERHEDEN (DCIM).....	9
WETGEVING	11
ACTOREN	12
HANDELINGEN	19
LEESWIJZER BIJ DE HANDELINGEN	19
1. ALGEMENE HANDELINGEN	20
2. COMMISSIES EN OVERLEG	23
2.1 <i>Algemene handelingen Commissies en Overleg</i>	23
2.2 <i>Interdepartementale ambtelijke commissie van advies voor de coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland (ICOM)</i>	24
2.3 <i>Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid (ICM)/ Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Ethnische Minderheden en Woonwagewoners (ICIM)</i>	25
2.4 <i>Adviescommissie Onderzoek Minderheden (ACOM)</i>	27
2.5 <i>Commissie van Advies ex art. 38, Woonwagewet</i>	28
2.6 <i>Overleg op Provinciaal en Gemeentelijk niveau</i>	29
2.7 <i>Landelijke Advies- en Overlegstructuur en Landelijk Overleg Minderheden</i>	29
2.8 <i>Tijdelijke Wetenschappelijke Commissie Minderhedenbeleid (TWCM)</i>	35
3. ONDERZOEK EN KENNISVERWERVING	36
4. HET INTERNATIONALE ASPECT	37
4.1 <i>Internationale organisaties</i>	37
4.2 <i>De Europese Unie</i>	39
5. ASIELGERECHTIGDEN	44
5.1 <i>Uitplaatsing</i>	44
5.2 <i>Inburgering</i>	49
6. INTEGRATIE	53
6.1 <i>Werkgelegenheid voor minderheden</i>	53
6.2 <i>Remigratie</i>	57
6.4 <i>Tijdelijke bijdrageregeling bestuurskosten gemeenten</i>	65
OVERZICHT VAN GERAADPLEEGDE BRONNEN	66
WET- EN REGELGEVING	66
KAMERSTUKKEN	67
LITERATUUR.....	68
MATERIEDESKUNDIGEN.....	69
NOTEN	70

PROJECT INVOERING VERKORTING OVERBRENGINGSTERMIJN

Voor u ligt het rapport waarin de uitkomsten van een onderzoek, gehouden in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT), zijn weergegeven. PIVOT is een project-organisatie die in mei 1991 door de Algemeen Rijksarchivaris in het leven is geroepen. De aanleiding daarvoor vormde de (voorgenomen) verkorting van de overbrengingstermijn conform de nieuwe Archiefwet van vijftig naar twintig jaar. Vanuit het oogpunt van democratisering van het openbaar bestuur moet deze termijnverkorting positief worden beoordeeld. Immers: eerder overgedragen archieven worden ook eerder openbaar en toegankelijk voor het publiek. Voor de Rijksarchiefdienst betekent deze termijnverkorting echter dat, wanneer er geen maatregelen worden genomen, zij overstroomd worden met archiefmateriaal. De neerslag van dertig jaar overheidshandelen zou immers bij de invoering van de nieuwe wet ineens moeten worden overgebracht naar de depots van de archiefdiensten. Voor de centrale rijksorganen wordt de omvang van deze stroom van gegevensbestanden geschat op ongeveer 600 strekkende kilometer over de periode 1943-1973 en over de periode 1973-1990 op nog eens eenzelfde hoeveelheid. Omdat een dergelijke hoeveelheid archiefmateriaal niet beheersbaar en hanteerbaar is en de opslag ervan te kostbaar, heeft de Rijksarchiefdienst in het kader van PIVOT tezamen met de verschillende Hoge Colleges van Staat en de ministeries maatregelen getroffen om deze vloed te kanaliseren.

Bij het uitvoeren van deze inhaaloperatie moesten reeds bestaande problemen bij de archiefzorg van de rijksoverheid in versneld tempo worden opgelost. Onder de oude Archiefwet zijn grote achterstanden in het selecteren van naoorlogs archiefmateriaal en het overbrengen van archief van vóór 1940 naar de Rijksarchiefdienst geconstateerd. In inspectierapporten van deze dienst werd daar al op gewezen, maar door het rapport 'Archiefbeheer en -behoud bij het Rijk' dat de Algemene Rekenkamer in 1988 uitbracht, is dit probleem pas in zijn volle omvang tot politiek Den Haag doorgedrongen.

PIVOT is mogelijk geworden door de inzet van extra financiële middelen die de minister van WVC in 1991 heeft toegezegd:

fl. 17 miljoen over een periode van tien jaar (de looptijd van het project). Daarnaast zetten de ministeries en de Hoge Colleges van Staat, zelf immers verantwoordelijk voor selectie en overdracht van hun archieven, elk eigen middelen in om deze operatie mogelijk te maken. Afspraken daarover zijn vastgelegd in convenanten die de verschillende secretarissen-generaal of vertegenwoordigers van de Hoge Colleges van Staat met de Algemeen Rijksarchivaris hebben gesloten.

1. De uitgangspunten van PIVOT

Om de hierboven beschreven papiervloed op een verantwoorde manier te kunnen beperken heeft PIVOT een nieuw selectie-instrument ontworpen. De traditionele selectiemethoden zijn voor een operatie van deze omvang niet toereikend: zij zijn te arbeidsintensief en dus te kostbaar waarbij de basis van de gevoerde selectie niet altijd duidelijk wordt geformuleerd. Bij de traditionele selectie worden als criteria gebruikt: de inhoudelijke of informatieve waarde van documenten en de plaats die zij innemen in een geheel van een dossier, een archief of verzameling archieven. Aangezien men bij die manier van selecteren geen model hanteert waarmee men de context van de gegevens in kaart kan brengen, kan men aan de gegevens 'an sich' moeilijk een waarde toekennen. De functie van de gegevens is in dat geval niet te achterhalen. Het gevolg hiervan is een subjectieve selectie omdat iedereen die selecteert een eigen interpretatie aan de gegevens geeft.

PIVOT is van mening dat de selectie moet worden uitgevoerd vanuit het gezichtspunt van het overheidsorgaan of de organen die deze documenten in het kader van hun taak en het daaruit voortvloeiende handelen hebben ontvangen of geproduceerd: niet de informatiewaarde van documenten maar de waardebeoordeling van handelingen van overheidsorganisaties staat centraal. Met de gegevensbestanden die naar de RAD worden overgebracht moet het handelen van de overheid in

relatie tot haar omgeving op hoofdlijnen te reconstrueren zijn. Daarbij wil PIVOT met het resultaat van de selectie op basis van dit doel bronnen voor de kennis van en het inzicht in de Nederlandse samenleving (en cultuur) veiligstellen voor blijvende bewaring.

De methode om dit te bereiken vormt het institutioneel onderzoek. Deze methode is in de afgelopen jaren ontwikkeld aan de hand van praktijkervaringen en nieuwe, theoretische inzichten uit binnen- en buitenland. Via wet- en regelgeving en andere bestuurlijk-organisatorische bronnen wordt nagegaan welke handelingen overheidsorganen verrichten. Op basis van de handelingen kan achterhaald worden welke neerslag er in principe zou **moeten** zijn. Met andere woorden, de selectie zal niet meer plaatsvinden op basis van het archiefstuk zelf, maar op basis van de handeling. Handelingen worden gewaardeerd in het kader van de context.

Uiteindelijk zal PIVOT de overdracht van het geselecteerde materiaal naar de depots van de Rijksarchiefdienst begeleiden. De rijksorganen zijn zelf verantwoordelijk voor de fysieke selectie en bewerking die de archieven en andere gegevensbestanden moeten ondergaan om ze geschikt te maken voor overdracht. Desgewenst zal PIVOT daarbij een adviserende rol spelen. Richtsnoer voor de bewerking na het institutioneel onderzoek en de institutionele selectie vormen de door de Permanente Commissie Documentaire Informatievoorziening (PCDIN) in september 1991 aanvaarde 'Normen voor goede en geordende staat' (zie hiervoor ook de PIVOT-brochure "Om de kwaliteit van het behoud: normen 'goede en geordende staat' bij overname door PIVOT/Rijksarchiefdienst van archieven van rijksorganen" ('s-Gravenhage 1993).

2. Het institutioneel onderzoek

Om het voor de selectie noodzakelijke inzicht te krijgen in het handelen van de overheidsorganen is PIVOT in eerste instantie institutionele onderzoeken gestart bij de verschillende ministeries. De onderzoekers worden door PIVOT zelf en door de verschillende ministeries ingezet. Zij nemen tezamen ongeveer 130 onderzoeksgebieden of beleidsterreinen voor hun rekening. Per beleidsterrein beschrijft de onderzoeker de historische ontwikkeling van dat beleidsterrein als context van de handelingen die er sinds 1940 zijn verricht. De onderzoeksperiode verschilt per beleidsterrein, maar bestrijkt in het algemeen de jaren 1940 tot heden.

Uitgangspunt bij de onderzoeken vormt het Methode van Institutioneel Onderzoek (MIO), neergelegd in de brochure 'Handelend optreden' (PIVOT-brochure, 's-Gravenhage 1994). De resultaten van een institutioneel onderzoek worden beschreven in een Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO). Een RIO is de contextbeschrijving van een beleidsterrein waarop de overheid handelend optreedt en omvat:

1. een historische schets van (de ontwikkeling van) het beleidsterrein waarop het onderzoek betrekking heeft, inclusief:
 - de doelstellingen van de overheid op het beleidsterrein;
 - de overheidsorganen (in de RIO's 'actoren' genoemd);
 - de onderlinge relaties tussen overheidsorganen;
 - de ontwikkeling van de beleidsinstrumenten;
 - een beschrijving van het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort.

2. een overzicht van de handelingen waarvoor overheidsorganen verantwoordelijkheid dragen, inclusief:

- de looptijd van elke handeling (begin- en einddatum)
- de grondslag (bron) van elke handeling
- het product van de handeling (indien bekend)
- (zo mogelijk) een thematische of procedurele ordening van de handelingen, waardoor men de handelingen in hun context kan zien.

Een belangrijk begrip in het institutioneel onderzoek vormt de 'handeling'. Een handeling is een complex van activiteiten die gericht zijn op de omgeving en door een orgaan op grond van attributie of delegatie worden verricht ter vervulling van een taak. Het orgaan is voor de verrichting van dat complex van activiteiten verantwoordelijk.

Aangezien we niet alleen willen beschrijven wat de overheid moet doen maar ook wat zij daadwerkelijk doet, gebruiken we als bron voor het beschrijven van het handelen niet alleen officiële wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende algemene maatregelen van bestuur, Koninklijke besluiten, ministeriële regelingen en beschikkingen zoals instellings-, opheffings- en organisatie-besluiten als onderzoeksbron, maar ook jaarverslagen en jaaroverzichten, staatsalmanakken, memories van toelichting op de rijksbegroting en op bovengenoemde wetten, beleidsnota's, archieven, tijdschriften of andere literatuur. Daarnaast vormen interviews met beleidsmedewerkers en andere deskundigen - in en buiten de overheid- op het beleidsterrein een bron van informatie.

Naast het begrip 'handeling' neemt het begrip 'actor' in het institutioneel onderzoek een belangrijke plaats in. Het begrip actor volgens de PIVOT-methode wordt gedefinieerd als een overheidsorgaan of een particuliere organisatie of persoon die een rol speelt op een beleidsterrein. Strekten de PIVOT-onderzoeken zich tot 1995 uit tot de handelingen van rijksoverheidsorganen in de strikte zin van het woord, in de nieuwe Archiefwet wordt, gebaseerd op de Algemene wet Bestuursrecht 1993, onder het begrip 'overheidsorgaan' ook verstaan (organen) van overheidsstichtingen, verenigingen en vennootschappen die, ook voor zover zij niet krachtens publiekrecht zijn ingesteld, toch met openbaar gezag zijn bekleed of waaraan toch één of meer overheidstaken zijn opgedragen en de daarvoor benodigde publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend. Het begrip 'overheidsorgaan' is hiermee aanzienlijk verbreed.

In de onderzoeksrapporten worden niet de handelingen van particuliere instellingen opgenomen. Wel wordt hun rol op het beleidsterrein beschreven. Op grond van het acquisitieprofiel van het Algemeen Rijksarchief wordt bepaald of de archieven van particuliere instellingen voor overbrenging in aanmerking komen.

3. De toepassingsmogelijkheden

De resultaten van het institutioneel onderzoek, neergelegd in het RIO, worden daarna verwerkt in een wettelijk voorgeschreven selectie-instrument: de selectielijst, in PIVOT-termen het basis selectiedocument (BSD). De selectielijst is een lijst van handelingen die elk voorzien zijn van de waardering 'bewaren' of 'vernietigen'. De selectielijst volgt de beschrijving van het RIO: in overleg met de betreffende instelling(en) wordt aan de hand van deze selectielijst bezien welke gegevensbestanden voor 'de eeuwigheid' geselecteerd moeten worden en uiteindelijk overgedragen worden aan de Rijksarchiefdienst. De ontwerp selectielijst wordt ter inzage gelegd bij verscheidene instanties en de zorgdrager(s) bied(t)(en) de ontwerp-selectielijst aan aan de minister van OCenW. De definitieve selectielijst wordt vastgesteld door de zorgdrager(s) in kwestie en de minister/staatssecretaris van OCenW.

Wanneer de inhaaloperatie eenmaal voltooid is, zijn we er nog niet. In de toekomst moet worden voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan bij selectie en overdracht van gegevensbestanden. Om de toepassingsmogelijkheden van het institutioneel onderzoek ook voor de toekomst te kunnen garanderen, is het daarom noodzakelijk om ontwikkelingen in taken, handelingen en organisatie van de overheid, alsmede de grondslag van die taken en handelingen bij te houden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de zorgdragers. Het RIO en het BSD kunnen gebruikt worden als basis voor de ontwikkeling van een structureel documentair informatieplan teneinde het beheer van de gegevensbestanden die de Rijksarchiefdienst na 20 jaar verwerft en het beheer van de gegevensbestanden bij de voor het beheer verantwoordelijke organen zelf te verbeteren.

Zo kan in samenwerking met de betreffende organen worden voorkomen dat zich in de toekomst nieuwe, onbeheersbare stuwmeren van archief en andere gegevensbestanden zullen vormen.

4. Volumevermindering archieven en vergroting opslagcapaciteit

Ook op deze terreinen is PIVOT werkzaam. Volumevermindering kan voor bepaalde archieven worden bereikt door middel van substitutie: het overzetten van de informatie op een andere drager, bijvoorbeeld microfilm, microfiches en in de toekomst wellicht beeldplaat. Inmiddels is uitbreiding van de opslagcapaciteit met ca. 25 km. van bestaande depots in het Algemeen Rijksarchief gerealiseerd door de installatie van verrijdbare stellingen (compactus).

Gewapend met de opgedane ervaring zal PIVOT ook over deze kwesties de rijksorganen kunnen adviseren, die daarmee bij het moderne gegevensbeheer weer hun voordeel kunnen doen.

Den Haag/Algemeen Rijksarchief/PIVOT/ 1 juni 1995

Lijst van afkortingen

ACOM	Adviescommissie Onderzoek Minderheden
amvb	algemene maatregel van bestuur (ook als AMvB geschreven)
art.	artikel
BAM	Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid
BGT	Begeleidingsgroep taakstellingen
BSD	Basisselectiedocument
BSEM	Beheerstichting Samenwerkingsverbanden Etnische Minderheden
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (minister(ie) van)
CAS	Centrale Archief Selectiedienst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDMG	Het Europees Comité ten aanzien van Migratie (Raad van Europa)
CEI	(afdeling) Coördinatie Europese en Internationale Zaken (ministerie van BZK)
CERD	Commissie voor de uitbanning van Rassendiscriminatie (Commission for the elimination of racial discrimination)
CMM	(stafafdeling voor de) Coördinatie (van het beleid voor de) Molukse Minderheid
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CRIEM	Criminaliteit In Relatie tot Etnische Minderheden
CRM	Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk (minister(ie) van)
CVSE	Conventie van Veiligheid en Samenwerking in Europa
CZW	Constitutionele Zaken en Wetgeving (ministerie van BZK)
DCIM	Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden
DCM	Directie Coördinatie Minderhedenbeleid
DGBB	Directoraat-Generaal Binnenlands Bestuur
DGOB	Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur
DHM	Directie Hoofdlijnen Minderhedenbeleid
EBK	Extra Bestuurskosten (regeling)
ECRI	Europese Commissie tegen Rassendiscriminatie en Intolerantie
EK	Eerste Kamer
EMO	Etnische Minderheden bij de Overheid
EU	Europese Unie
GOA	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid
GSI	Grote Steden- en Integratiebeleid (minister van)
ICOM	Interdepartementale ambtelijke commissie van advies voor de coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland
ICIM	Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Minderheden
ICM	Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IPO	Interprovinciaal overleg
ISI	Interdepartementale Stuurgroep Immigratie
IWM	Interdepartementale werkgroep Immigratie
IWI	Interdepartementale Werkgroep Immigratie
JBZ	Justitie/Binnenlandse Zaken (In EU context)
KB	Koninklijk besluit
LAO	Landelijke Advies- en overlegstructuur
Lisv	Landelijk instituut sociale verzekeringen
LOM	Landelijk Overleg Minderheden
MIO	Methode Institutioneel Onderzoek
MOL	(Afdeling) Molukkers (CRM)
MvT	Memorie van Toelichting
NMI	Nederlands Migratie-Instituut
NWR	Nationale Woningraad
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (minister(ie) van)

o.m.	onder meer
OVSE	Organisatie van Veiligheid en Samenwerking in Europa
PIVOT	Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn
PV	Permanente Vertegenwoordiging (EU)
RIO	Rapport Institutioneel Onderzoek
RSCB	Raad voor het Sociaal en Cultureel Beleid
SCIFA	Strategisch Comité Immigratie, Buitengrenzen en Asiel (EU)
SCP	Sociaal cultureel Planbureau
SER	Sociaal-Economische Raad
Stb.	Staatsblad
Stcrt.	Staatscourant
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid (minister(ie) van)
Tica	Tijdelijk Instituut voor coördinatie en afstemming
TK	Tweede Kamer
Trb.	Tractatenblad
TWCM	Tijdelijke Wetenschappelijke Commissie Minderheden
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (minister(ie) van)
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport (minister(ie) van)
(V)VTV	(Voorwaardelijke) Vergunning tot Verblijf
WAM	Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid
WBEAA	Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen
WBNC	Wergroep beoordeling nieuwe Commissievoorstellen (EU)
WIN	Wet inburgering nieuwkomers
WOM	Wet overleg minderhedenbeleid
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
WVC	Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (minister(ie) van)
WWZ	(afdeling) Woonwagenzaken (CRM)
ZBO	Zelfstandig bestuursorgaan

Verantwoording onderzoek

In dit rapport wordt het handelen van de rijksoverheid beschreven op het beleidsterrein coördinatie van het integratiebeleid minderheden in de periode 1978 - 2000. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de methoden die zijn ontwikkeld binnen het project PIVOT. De hoofdlijnen van deze methodiek zijn omschreven in de inleiding voorafgaand aan dit rapport.

Het doel van het rapport is een instrument samen te stellen dat leidt tot een betere selectie en bewerking van de papieren neerslag van het handelen van Rijksoverheidsorganen op het terrein van de coördinatie van het integratiebeleid minderheden. Door het beschrijven van de verschillende gebieden en aspecten die op dit gebied aan de orde komen en het plaatsen van handelingen binnen de context is het mogelijk een verantwoorde selectie te maken van de papieren neerslag.

Op basis van dit rapport Institutioneel onderzoek (RIO) wordt een basiselectiedocument (BSD) coördinatie integratiebeleid minderheden opgesteld dat de selectiecriteria bevat voor de gemaakte keuzes voor de archiefbescheiden. De neerslag van de handelingen wordt verdeeld in bescheiden die (op termijn) worden vernietigd en bescheiden die (op termijn) worden overgedragen aan het Algemeen Rijksarchief. Dit basiselectiedocument zal, na vaststelling door de verantwoordelijke bewindslieden, dienen als de wettelijk voorgeschreven selectielijst (Archiefwet 1995, art. 5 lid 1).

De in dit rapport beschreven handelingen vinden voornamelijk hun oorsprong in de wet- en regelgeving en de verschillende beleidsdocumenten, zoals rapporten, nota's en werkplannen. Aanvullende informatie is verkregen uit gesprekken met medewerkers van de Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden

In het rapport zijn in eerste instantie de handelingen van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid en hun taakvoorgangers opgenomen. Van overige actoren op het beleidsterrein zijn de handelingen beschreven indien de actoren onder de Archiefwet 1995 vallen. Dit betekent dat van private instellingen en organen, voor zover zij niet onder de Archiefwet vallen, geen handelingen zijn opgenomen.

Afbakening van het onderzoek

Vanaf het moment dat de overheid overstapt van de categoriale benadering van het beleidsterrein naar de sectorale benadering was er voor het eerst sprake van een coördinerende taak op het gebied van het minderhedenbeleid.

Het aanwijzen van de minister van Binnenlandse Zaken als coördinerend bewindspersoon voor het minderhedenbeleid in 1979 betekent dat deze minister vanaf dat moment formeel verantwoordelijk is.

In 1978 was op het ministerie van Binnenlandse Zaken echter reeds een stafafdeling voor de Coördinatie van het beleid voor de Molukse Minderheid (CMM) ingesteld, die rechtstreeks onder de Secretaris-Generaal ressorteerde. Deze stafafdeling was in feite de voorloper van de Directie Coördinatie Minderhedenbeleid, die in 1980 werd ingesteld na de aanwijzing van de minister van Binnenlandse Zaken als coördinerend bewindsman. Gezien het coördinerend karakter van deze stafafdeling, waarmee de omslag van categoriaal naar sectoraal beleid feitelijk werd ingezet, is voor het onderzoek 1978 als beginjaar gesteld.

De uitvoerende taken op sectoraal niveau die bij de desbetreffende ministeries liggen, vallen niet binnen dit onderzoek en worden in principe behandeld in het institutioneel onderzoek van de beleidsterreinen van die ministeries, tenzij vanuit de aard van de materie het aannemelijk en wenselijk is deze in dit onderzoeksrapport op te nemen.

Verder heeft dit onderzoek gezien het coördinerend karakter van het beleid een aantal raakvlakken met de onderzoeken naar andere beleidsterreinen waar het ministerie van Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties zich mee bezighoudt alsmede beleidsterreinen van andere departementen. Zo is er een relatie met de institutionele onderzoeken op de terreinen van Welzijn¹, Vreemdelingenbeleid², de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen³, overzeese pensioenen⁴ en diverse onderzoeken op het beleidsterrein Openbaar Bestuur⁵. Het minderhedenbeleid heeft veel raakvlakken met het Grote Stedenbeleid. Het taakveld van het Grote Stedenbeleid zal in een apart rapport worden beschreven.

Bewerkt archief

Een deel van het archief van de Directie Coördinatie Minderhedenbeleid is reeds bewerkt bij de Centrale Archief Selectiedienst (CAS) in Winschoten. Het gaat om archiefbescheiden uit de periode van 1979 tot 1991. Hiervan is toen ook een inventaris opgesteld. Desondanks zullen de handelingen uit die periode toch in dit onderzoek worden meegenomen, in het kader van het overzicht over het archief en de uniformiteit in de methodiek.

Inleiding beleidsterrein Coördinatie Integratiebeleid Minderheden

Naar een gecoördineerd minderhedenbeleid

In de jaren veertig, vijftig en zestig voerde de overheid ten aanzien van bepaalde groepen minderheden in Nederland een categoriaal beleid. Dat hield in dat voor specifieke etnische groepen in de samenleving specifiek beleid werd gevoerd. Dit werd bijvoorbeeld gedaan voor de Molukkers, die in de jaren 1951 en 1952 onder de zorg van de Nederlandse regering - in eerste instantie tijdelijk - naar Nederland waren gebracht. Het Ministerie van Maatschappelijk Werk droeg zorg voor beleid ten aanzien van deze groep en dit lag vooral op het vlak van het welzijn en de huisvesting.

Het verblijf van de Molukkers in Nederland werd door zowel de regering als de Molukkers zelf als tijdelijk gezien. Het beleid van de overheid was erop gericht om deze groep bijeen te houden en zij trachtte dit te bewerkstelligen door deze zoveel mogelijk buiten de Nederlandse samenleving te houden en hun speciale voorzieningen aan te bieden⁶. De overheid wijzigde dit beleid in de loop van de jaren vijftig en de Molukkers namen sindsdien gewoon deel aan het arbeidsproces en hun kinderen volgden het Nederlandse onderwijs. Toch werd het verblijf nog steeds als tijdelijk beschouwd en voor deze groep waren er op het gebied van welzijn en cultuur nog bepaalde specifieke regelingen van kracht, waarvan sommige tot op de dag van vandaag gelden.

Een andere minderheid waarvoor in die jaren beleid werd ontwikkeld waren de woonwagenbewoners en zigeuners. Het beleid ten behoeve van deze groep(en) werd eveneens voornamelijk gevoerd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, c.q. de voorgangers van dit ministerie.⁷ Binnen dit ministerie was een onderafdeling Woonwagenzaken gevormd, later Woonwagen- en Woonschepenzaken. Op basis van de Woonwagenwet van 1968 bestond er ook de Adviescommissie voor de uitvoering van de Woonwagenwet (ex Art. 38), die aanvankelijk onder de verantwoordelijkheid viel van het toenmalige Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk en later het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, toen een deel van het woonwagenbeleid ook onder de zorg van dit ministerie viel. In de jaren tachtig, toen in het kader van de coördinatie van het minderhedenbeleid ook een landelijke advies- en overlegstructuur was opgezet, viel deze adviescommissie onder de zorg van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In het begin van de jaren zestig kwamen de eerste groepen buitenlandse werknemers naar Nederland. Deze waren vooral afkomstig uit Zuid-Europa (Italië, Spanje, Portugal). Aanvankelijk speelde de overheid geen rol van betekenis in deze ontwikkeling. Het waren de Nederlandse bedrijven die zelf personeel werven in het buitenland omdat er een tekort aan arbeidskrachten ontstond in bepaalde bedrijfstakken.

Aan het einde van de jaren zestig bleek de behoefte aan buitenlandse werknemers dermate gegroeid dat er behoefte was ontstaan aan regulering door de overheid. De regering sloot wervingsverdragen met een aantal landen rond de Middellandse Zee en stelde daarnaast regels op voor huisvesting, sociale zekerheid en welzijnswerk ten behoeve van de buitenlandse werknemers. Turkije en Marokko bleken uiteindelijk de belangrijkste wervingslanden te zijn. Zowel het Ministerie van Sociale Zaken als het Ministerie van Maatschappelijk Werk ontwikkelde beleid voor de buitenlandse werknemers.

Aan het einde van de jaren zestig en in het begin van de jaren zeventig kwam er een migratiestroom op gang vanuit Suriname en de Nederlandse Antillen. Deze migranten hadden als voornaamste reden voor hun komst vooral de betere onderwijs- en opleidingsmogelijkheden in Nederland. Bovendien kwam er als gevolg van de onafhankelijkheid van Suriname in 1975 vooral in de jaren 1974 en 1975 een groot aantal Surinaamse migranten naar Nederland.⁸

De overheid beschouwde de migranten uit de Koninkrijksdelen uit de West als Nederlanders, daarom werd voor hen in eerste instantie geen opvang- en integratiebeleid ontwikkeld. Ook hun verblijf werd

niet als definitief gezien, omdat zij hier vooral kwamen voor het volgen van onderwijs dat op de Nederlandse Antillen niet beschikbaar was.

Ten aanzien van de grote groep Surinamers ontwikkelde de overheid beleid dat deed denken aan de wijze waarop gerepatriëerden uit Indonesië in de jaren vijftig in Nederland werden opgevangen.⁹ De overheid ging met betrekking tot deze Surinaamse migranten overigens uit van een tijdelijk verblijf, net als bij de Surinamers die vóór 1974 vooral voor hun opleiding naar Nederland waren gekomen.

In het midden van de jaren zeventig werd duidelijk dat migratie nieuwe problemen opeende. Bovendien bleek de problematiek complexer dan de overheid aanvankelijk had verondersteld. Rond 1975 stagneerde de Nederlandse economie. Er was geen verdere behoefte aan arbeidskrachten uit het buitenland maar de buitenlandse werknemers die hier al waren, gingen niet massaal terug naar hun land van herkomst. Door middel van verschillende initiatieven trachtte de regering het probleem van het overschot aan buitenlandse werknemers op te lossen. Dit varieerde van het voorstel voor een “oprotpremie” tot een onderzoek naar de mogelijkheden voor hervestiging en een zinvolle economische inschakeling in het land van herkomst. Het eerste voorstel werd niet wenselijk geacht en het tweede werd als niet haalbaar beoordeeld.

De migratie naar Nederland ging echter voort, ook terwijl bedrijven geen werknemers meer werven. Veel buitenlandse werknemers maakten namelijk gebruik van het recht op gezinshereniging. Dit riep weer nieuwe vragen op over scholing van vrouwen en kinderen die vaak uit een totaal andere cultuur kwamen. Ook de stroom migranten uit Suriname nam in de tweede helft van de jaren zeventig toe. Velen begaven zich naar het voormalig moederland, teleurgesteld als ze waren over de wijze waarop Suriname zich na de onafhankelijkheid had ontwikkeld.

Veel migranten uitten wel de wens om ooit terug te gaan naar het land van herkomst, maar of zij dit ook werkelijk zouden doen was de vraag. Velen koesterden voortdurend hun band met het land waar zij vandaan waren gekomen en spraken het verlangen uit om terug te keren, maar het bleek dat de maatschappelijke mogelijkheden in het land van herkomst aanzienlijk slechter waren dan in Nederland, zodat zij uiteindelijk toch maar in Nederland bleven, waar zij immers in kortere of langere tijd een bestaan hadden opgebouwd. Dit mechanisme van “levenslange tijdelijkheid”¹⁰ was door de overheid lange tijd niet op de juiste waarde geschat. Dat aan de andere kant ook minderheidsgroepen met dit mechanisme worstelden werd maar al te schrijnend duidelijk door de treinkapingen in 1975 en 1977 door Molukse jongeren. De tweede generatie Molukkers was in onzekerheid opgegroeid of zij zich op een toekomst in Nederland of op de Molukken moest voorbereiden en eiste op deze wijze aandacht voor hun problemen.¹¹

Deze ingrijpende gebeurtenissen deden aan het einde van de jaren zeventig het besef groeien dat de overheid en de maatschappij de problematiek ten aanzien van minderheden op een andere manier tegemoet diende te treden dan dusver het geval was geweest. In brede kring werd onderkend dat het verblijf van de verschillende etnische groepen in Nederland helemaal niet van tijdelijke aard was, maar dat deze groepen zich blijvend in Nederland hadden gevestigd. De inhoud en de organisatie van het beleid moesten onder invloed van dit besef gewijzigd worden. Het zou niet meer zo moeten zijn dat één bepaald ministerie het beleid voor een gehele minderheidsgroep maakt (bijvoorbeeld CRM voor woonwagenbewoners, Sociale Zaken voor buitenlandse werknemers). De inhoud van het beleid zou voor de etnische groepen in het algemeen moeten gelden en voor alle groepen effectief moeten zijn, teneinde de integratie van deze gevestigde groepen in de Nederlandse samenleving (verder) te bevorderen. Bovendien zou worden aangegeven welke etnische minderheden als doelgroepen van het minderhedenbeleid werden beschouwd. Pas wanneer zou blijken dat het algemene beleid niet effectief was, zou men overgaan tot het ontwikkelen van specifiek beleid.

Het veranderen van de invalshoek ten aanzien van het minderhedenbeleid van categoriaal naar sectoraal vroeg om een functionele taakverdeling voor de verschillende ministeries die vergelijkbaar zou zijn met de taakverdeling van het overige beleid. Dit gaf de regering onder andere aan in haar Regeringsnota “*De problematiek van de Molukse Minderheid in Nederland*” uit 1978.¹²

Het toekomstige beleid ten aanzien van deze minderheidsgroep werd hierin uiteengezet met betrekking tot onder meer:

- *huisvesting*

Er zouden geen aparte woonwijken of woonoorden meer moeten bestaan: er diende overdracht plaats te vinden van rijkswoningen aan gemeenten en woningcorporaties, er zou meer gesubsidieerde woningbouw gepleegd moeten worden, en er werd gekeken naar een voorkeurswoningenregeling.

- *onderwijs*

Er zou compensatie gaan plaatsvinden van de handicaps die Molukse kinderen ondervonden in het onderwijs: extra leerkrachten voor begeleiding van Molukse kinderen op kleuter- en lagere school, ontwikkelen van taalprogramma's, bijscholing van leerkrachten, inschakelen van leerkrachten uit Molukse kringen, cursussen aan Molukse ouders, voorlichting eigen taal en cultuur, verbetering relatie gezin-school, onderzoek naar verdere maatregelen die de aansluiting bij het Nederlandse onderwijs zouden bevorderen, en er zou vorm gegeven worden aan bicultureel onderwijs.

- *Werkgelegenheid*

Er diende actieve arbeidsbemiddeling door bijzondere consultants te worden gestart, loonkostencompensatie aan werkgevers te worden verleend die Molukse schoolverlaters in dienst nemen, en de mogelijkheden zouden worden onderzocht om meer Molukkers in de overheidssector te werk stellen.

Al deze voorgestelde ontwikkelingen lagen op beleidsterreinen van verschillende ministeries. In de Nota werd gesteld dat de taken die betrekking hebben op de uitvoering van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid dienden te worden uitgevoerd door de departementen die daarvoor in aanmerking kwamen. Deze taken moesten niet geconcentreerd zijn bij het ministerie van CRM, waar één afdeling zich met het beleid ten behoeve van de Molukkers bezighield.¹³ Daarnaast was er door de minister van CRM een Inspraakorgaan Welzijn Molukkers ingesteld, dat gevraagd en ongevraagd advies kon uitbrengen over het welzijn van de Molukkers in brede zin.¹⁴

De functionele verdeling van taken met betrekking tot het minderhedenbeleid over de verschillende departementen bracht met zich mee dat coördinatie noodzakelijk werd om de samenhang in de beleidsvorming te bewaken en te bevorderen.

In november 1978 werd de eerste stap gezet in de richting van coördinatie met de instelling door de Minister van Binnenlandse Zaken van een stafafdeling voor de Coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse Minderheid in Nederland.¹⁵ Deze stafafdeling hield zich bezig met de vraagstukken rond de Molukkers en de mogelijke oplossingen ervan. De taken van deze afdeling bestonden uit het voorbereiden en ontwikkelen van beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland, alsmede het toetsen en evalueren ervan. Ook riep de minister een interdepartementale commissie in het leven om de coördinatie van het beleid mede vorm te geven, de ICOM.

Deze stafafdeling ressorteerde rechtstreeks onder de secretaris-generaal van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Een deel van het personeel van de afdelingen WWZ (Woonwagenzaken) en MOL (beleid ten aanzien van Molukkers) van de Directie Culturele Minderheden van het ministerie van CRM, waaronder het minderhedenbeleid tot 1978 grotendeels ressorteerde, ging over naar deze nieuwe stafafdeling.

De ministerraad besloot op 2 februari 1979 de minister van Binnenlandse Zaken als coördinerend bewindspersoon voor het minderhedenbeleid aan te wijzen. De Directie Overheidsorganisatie en -automatisering van Binnenlandse Zaken werkte in een rapport de organisatorische consequenties uit van dit besluit.¹⁶ Dit besluit liep in feite vooruit op de instelling van de afdeling die de coördinatie van het gehele minderhedenbeleid zou moeten gaan verrichten.¹⁷

In haar rapport stelde de Directie Overheidsorganisatie en -automatisering dat het beleid ten aanzien van minderheden tot dan toe was gevoerd vanuit het uitgangspunt "welzijn". Het was echter duidelijk geworden dat de problemen dieper liggen. Slechts wanneer er in een minimum aan mogelijkheden zou zijn voorzien in de sectoren werkgelegenheid, huisvesting, rechtspositie, gezondheid en onderwijs, konden welzijnsactiviteiten een zinvolle aanvulling vormen. Het minderhedenbeleid zou een veel breder en algemener karakter krijgen dan dat tot op dat moment het geval was. Bij de overweging om de minister van Binnenlandse Zaken als coördinerend bewindspersoon aan te wijzen speelde dan ook mee, dat dit ministerie een algemeen bestuurlijk departement is waar ook de coördinatie van het regeringsbeleid ten aanzien van de lagere overheden berust.¹⁸

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kreeg de verantwoordelijkheid voor het opstellen van een algemene beleidsfilosofie waarin de uitgangspunten van een samenhangend beleid ten aanzien van minderheden was vastgelegd.

De uitwerking van het integratiebeleid ten aanzien van minderheden op sectorniveau is onder de desbetreffende ministers komen te vallen, maar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan naast de desbetreffende ministers verantwoordelijk worden gesteld als specifieke maatregelen niet of niet tijdig worden genomen en het integratiebeleid daardoor belemmerd wordt.

Voor de ontwikkelingen en aandachtspunten op langere termijn met betrekking tot het minderhedenbeleid brengt de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid rapporten uit. In het eerste rapport uit 1979 werd benadrukt dat het beleid ten aanzien van minderheden meer gericht moest zijn op de integratie van de minderheidsgroepen in de samenleving, voortvloeiend uit het besef dat deze groepen niet tijdelijk maar definitief deel uitmaken van de Nederlandse maatschappij.

In 1989 volgde een tweede rapportage door de WRR: "*Allochtonenbeleid*". Daarin werd gewezen op een tweetal recente ontwikkelingen: de constante en slecht beheersbare toestroom van immigranten en asielzoekers - in 1989 richtte het minderhedenbeleid zich al op 756.000 personen - en de grote werkloosheid onder minderheden. Er moest in hen geïnvesteerd worden als zij een kans wilden maken om een positieve bijdrage aan de samenleving te leveren. Nederland moest erkennen dat het een 'immigratieland' was geworden. De regering plaatste het minderhedenbeleid in het bredere kader van sociale vernieuwing, maar volgde verder haar oorspronkelijke opzet ten aanzien van het minderhedenbeleid: algemeen beleid waar het mogelijk was en specifiek beleid waar het nodig was.

Een volgende WRR-rapportage ten aanzien van de stand van het minderheden- en integratiebeleid en de toekomst daarvan zal verschijnen in 2001.

De Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden (DCIM)

Met ingang van 1 januari 1980 werd de Directie Coördinatie Minderhedenbeleid (DCM) ingesteld.¹⁹ Zij ressorteerde onder het directoraat-generaal Binnenlands Bestuur. Per 1 oktober 1980 volgde bovendien de instelling van de Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid (ICM) in het kader van de coördinatie tussen de ministeries.²⁰

De groepen die in het kader van het minderhedenbeleid als minderheid werden beschouwd waren ingezetenen van Surinaamse, Antilliaanse en Molukse herkomst, buitenlandse werknemers, vluchtelingen, woonwagenbewoners en zigeuners. In de loop van de jaren zijn hierin enige wijzigingen opgetreden, in 1999 zijn de “doelgroepen” van het integratiebeleid Turken, Marokkanen, Antillianen, Molukkers, Surinamers, vluchtelingen, Zuid-Europeanen, zigeuners en woonwagenbewoners.

De taken van de directie werden in 1980 als volgt omschreven:

- Bevorderen van de coördinatie en adequate presentatie van het regeringbeleid ten aanzien van minderheden in Nederland en het onderhouden van de daarvoor nodige contacten, waaronder die met de leden van en organisaties uit de minderheden in Nederland
- Het voeren van het adjunct-secretariaat van de Welzijnsraad op het terrein van het minderhedenbeleid, het voeren van het vice-voorzitterschap en secretariaat van de ICM en het voorzien in het (vice-)voorzitterschap en procedureel secretariaat van subcommissies van de ICM
- Naar de lagere overheden toe: het adviseren en informeren van provincies en gemeenten ter bevordering van een goed beleid op lokaal niveau ten aanzien van de minderheden in Nederland, het onderhouden van contact met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overlegorgaan (IPO) over het minderhedenbeleid en het zo nodig bevorderen van de inspraak van minderheden op lokaal en regionaal niveau

Dit takenpakket werd in 1981 verdeeld over twee hoofdafdelingen: de hoofdafdeling Departementale Coördinatie, die zorg droeg voor de interdepartementale activiteiten zoals het voeren van het secretariaat van de ICM, en de hoofdafdeling Verticale- en Groepencoördinatie die vooral de externe contacten met belangengroepen van minderheden alsmede de contacten met de provincies en de gemeenten onderhield.

In 1986 werd de naam van de directie gewijzigd in Directie Hoofdpijnen Minderhedenbeleid (DHM). In de voorafgaande jaren was de directie meer op “detailniveau” gaan werken, mede doordat zij vanuit andere departementen en vanuit de maatschappij alle mogelijke vragen op het gebied van minderhedenbeleid kreeg voorgelegd. Met deze naamswijziging werd nogmaals de algemene taak van de directie benadrukt, namelijk het coördineren op hoofdpijnen. Het gedetailleerde beleid ten aanzien van de minderheden was de taak en de verantwoordelijkheid van de overige departementen en daarvoor aangewezen organisaties.²¹ De directie ressorteerde onder het directoraat-generaal Binnenlands Bestuur en vervolgens onder het directoraat-generaal Openbaar Bestuur. De namen en de taken van de twee hoofdafdelingen Interdepartementale Coördinatie en Verticale- en Groepen coördinatie waren niet veranderd.

In 1989 werden de beide hoofdafdelingen gewijzigd in afdelingen en werd de naam van de afdeling Verticale- en Groepencoördinatie gewijzigd in Externe Coördinatie. Beide afdelingen werden overigens in 1990 opgeheven. De taken van de DHM werden daarna als volgt omschreven:

- Ondersteunen van de Minister van Binnenlandse Zaken in zijn functie als coördinator ten aanzien van etnische minderheden en woonwageneigenaren
- Toetsen van het overheidsbeleid in hoeverre dit verenigbaar is met de doelstellingen minderhedenbeleid
- Formuleren van voorstellen voor beleidswijzigingen
- Initiëren van noodzakelijke activiteiten om achterstanden van minderheden te verminderen, achterstelling te bestrijden en participatie te bevorderen
- Voeren van het (ambtelijk) secretariaat van de LAO Minderhedenbeleid

In 1991 kreeg de Directie opnieuw de naam Directie Coördinatie Minderhedenbeleid. De taken bleven zoals hierboven beschreven, maar in 1992 werden de taakvelden veranderd in beleidsterreinen, in het kader van de sociale vernieuwing die door de regering was ingezet:

- Bestrijding van achterstand
- Emancipatie, participatie en monitoring
- Verbetering van de rechtspositie

In 1994 werd de directie opnieuw gereorganiseerd, mede als gevolg van een toename en verbreding van de taakvelden ten aanzien van het integratiebeleid van minderheden. De zorg voor uitplaatsing van asielzoekers kwam erbij en de betrokkenheid bij het beleid de Europese Unie werd ook belangrijker. De volgende afdelingen werden gevormd:

– *Integratie*

Deze afdeling is actief op de beleidsvelden die de kern van het integratiebeleid vormen: de participatie van minderheden in de maatschappij (wonen, onderwijs, arbeid, welzijn), het bestrijden van de achterstand die daarin bestaat en het signaleren van knelpunten en initiëren en coördineren van oplossingen. Zij toetst beleid en wetgeving van andere departementen voor zover deze wetgeving het minderhedenbeleid raakt. Ook valt het niet-juridische aspect van de rechtspositie van minderheden onder deze afdeling.

– *Asiel*

Onder deze afdeling valt de uitplaatsing van asielgerechtigden en VVTV'ers naar gemeenten, waaronder ook de verstrekking valt van gelden aan gemeenten in het kader van de zorgwet VVTV.

– *Europese en Juridische Aangelegenheden*

Deze afdeling behandelt de juridische aspecten van het beleid van DCIM en stelt wetgeving op. Ten tweede houdt de afdeling zich bezig met de internationale en Europese aangelegenheden ten aanzien van het minderhedenbeleid en zij behandelt ook anti-discriminatiebeleid binnen de nationale en internationale context.

– *De eenheid Kennisverwerving en Onderzoek*

In 1999 werd de eenheid Kennisverwerving en Onderzoek ingesteld om bij te dragen aan de beleidsontwikkeling. Deze afdeling verzamelt informatie en kennis door middel van onderzoek; zij onderhoudt contacten met andere departementen, provinciale/lokale overheden en doelgroepen van het integratiebeleid. De coördinatie van onderzoek, zowel intern als extern, valt ook onder deze afdeling. Daarnaast fungeert de afdeling als kenniscentrum voor DCIM en draagt zij zorg voor ontwikkeling van monitoringsystemen voor de effectiviteit van het integratiebeleid.

Wetgeving

Op nationaal niveau is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid (via de directie CIM) betrokken bij de ontwikkeling van wetgeving van alle departementen die direct of indirect betrekking heeft op minderheden en het minderhedenbeleid. minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid ontwikkelt daarnaast ook eigen wetgeving, zoals de Remigratiewet (1999) en de regels voor de uitvoering daarvan. Dit beleidsdeel is in 1997 overgenomen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid heeft een portefeuille voor uitkeringen aan remigranten die niet draagkrachtig genoeg zijn om zelf de kosten voor remigratie te dragen. Er zijn twee soorten uitkeringen: een algemene uitkering voor kosten van de overtocht en nog een uitkering ten behoeve van personen die ouder zijn dan 45 jaar en die waarschijnlijk niet meer aan het werk komen in het land van herkomst. Zij ontvangen deze uitkering tot hun 65ste. Indien de AOW lager is dan de remigratieuitkering ontvangt de betrokkene een aanvulling tot het niveau van de remigratieuitkering. Ook de Wet Overlegorganen Minderhedenbeleid (WOM) (1997), de Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) (1998) en de Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf (Zorgwet VVTV) (1995) zijn voorbeelden van “producten” van DCIM. Op basis van de Zorgwet VVTV en de Huisvestingswet is de minister voor GSI, vanaf het moment dat aan de asielzoeker een (voorlopige) verblijfstitel is verleend, beleidsmatig, politiek en bestuurlijk verantwoordelijk voor de uitplaatsing van statushouders naar gemeenten.

Binnen het eigen departement wordt DCIM betrokken bij de ontwikkeling van wet- en regelgeving door CZW ten aanzien van het beleid inzake anti-racisme en anti-discriminatie voor zover dit gerelateerd is aan het onderdeel ‘ras’ in artikel 1 van de Nederlandse Grondwet.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid is, waar het andere departementen betreft, betrokken bij wetgeving ten aanzien van onderwijs, welzijn en werkgelegenheid. Enkele voorbeelden daarvan zijn de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname alloctonen (WBEEA) (1994), en de Wet SAMEN (1998), de Wet GOA (Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid) (1998), de nieuwe Vreemdelingenwet (2000) waarin de rechtspositie van derdelanders wordt belicht en naar aanleiding waarvan de afzonderlijke wetgeving ten aanzien van asielgerechtigden, statushouders en remigranten gewijzigd zal gaan worden en de wijzigingswet Beperking Export Uitkeringen, voor zover deze is gerelateerd aan de remigratiewet.

Internationaal gezien is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid (DCIM) in zijn coördinerende rol bezig met beleidsontwikkeling en wetgeving ten aanzien van anti-racisme en anti-discriminatie, sedert 1999 op grond van art. 13 van het Verdrag van Amsterdam (EU). Het is de bedoeling dat de besluitvorming van drie Europese topontmoetingen (Amsterdam, Tampere, Berlijn) gecombineerd en afgestemd wordt teneinde een effectief beleid te ontwikkelen.

Actoren

Inleiding

De namen van de ministeries die in dit RIO worden genoemd zijn in de loop van de jaren gewijzigd. In dit rapport worden in de handelingenblokken de in 2000 gehanteerde namen van de diverse ministeries gebruikt. Van de actoren die met een * zijn gemerkt, zijn in dit rapport geen handelingen opgenomen omdat zij geen overheidsorgaan zijn in de zin van de Archiefwet 1995 of omdat de handelingen al in andere institutionele onderzoeken zijn meegenomen.

Adviescommissie Onderzoek Minderheden (ACOM)

1978 - 1992

Commissie van Advies inzake het verrichten van onderzoek ten aanzien van de positie van minderheden in de Nederlandse samenleving / Adviescommissie Onderzoek Minderheden (ACOM). Ingesteld door de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk bij beschikking nr. 109051 van 17 maart 1978. In 1981 is in overeenstemming met het beleid ten aanzien van minderheden en de coördinatie van dit beleid door het Ministerie van Binnenlandse Zaken de taakstelling van de ACOM aangepast en vastgesteld in een nieuwe, gezamenlijke beschikking van de Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken bij beschikking nr. CM81/U 1505 van 18 december 1981, Stcrt. 1982/11. De commissie is per 1 juli 1992 opgeheven.

De taak van deze commissie was het gevraagd en ongevraagd adviseren van de minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en de minister van Binnenlandse Zaken over de volgende zaken: programmering van onderzoek met betrekking tot minderheden in de Nederlandse samenleving onderling afstemming van onderzoek in opdracht van de Rijksoverheid en onafhankelijk onderzoek met betrekking tot minderheden

- resultaten van onderzoek met betrekking tot minderheden
- onderwerpen en knelpunten van algemene aard betreffende onderzoek met betrekking tot minderheden

Daarnaast brengt de Commissie jaarlijks een advies uit aan de minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en de minister van Binnenlandse Zaken over een samenhangend onderzoeksprogramma en adviseert zij desgevraagd deze ministers en hun ambtgenoten over de inhoud, formulering en verstrekking van onderzoeksopdrachten aan onderzoekers en instellingen.

Adviesorganen Minderhedenbeleid

1994 - 1996

Binnen de Landelijke Advies en Overlegstructuur was een aantal adviesorganen ingesteld die de Minister van Binnenlandse Zaken adviseerden ten aanzien van het minderhedenbeleid:

- Adviesorgaan Molukkers
- Adviesorgaan Antillianen en Arubanen
- Adviesorgaan Marokkanen en Tunesiërs
- Adviesorgaan Surinamers
- Adviesorgaan Turken
- Adviesorgaan Vluchtelingen en Asielgerechtigden
- Adviesorgaan Woonwagenbewoners en Zigeuners
- Adviesorgaan Zuid-Europeanen

De archiefbescheiden van de Adviesorganen Minderhedenbeleid dienen na de beëindiging van de werkzaamheden van de adviesorganen te worden opgeborgen in het archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Dit staat beschreven in artikel 8 van het Besluit houdende regels betreffende samenstelling, inrichting en werkwijze van de adviesorganen van 5 september 1994, Stb. 1994/684, van rechtswege vervallen per 1 januari 1997. (Zie ook LAO)

Aedes*

Aedes is de vereniging van woningcorporaties die is ontstaan uit een fusie tussen de Nationale Woningraad (NWR) en het NCIV, koepel voor woningcorporaties. Aedes is betrokken bij het overleg in de Begeleidingsgroep Taakstellingen (BGT) ten aanzien van de huisvesting van statushouders en houders van een voorlopige vergunning tot verblijf.

Begeleidingsgroep Taakstellingen (BGT)*

In de BGT zijn alle partijen vertegenwoordigd die betrokken zijn bij de huisvestingstaakstellingen in het kader van de Huisvestingswet en de Zorgwet VVTV: de ministeries van Binnenlandse Zaken, VROM en Justitie, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en het COA en de Landelijke Centrales van woningcorporaties (NWR en NCIV). In de BGT wordt om de zes weken overleg gevoerd over alle aspecten rond de huisvestingstaakstellingen. Verder voert het ministerie in samenwerking met bovengenoemde actoren regelmatig in zowel regionaal verband als op landelijk niveau overleg met de provincies.

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)*

Ingesteld op 9 januari 1899, Stb. 1899/43. Deze wet is ingetrokken in 1996, waarbij het functioneren van het CBS een nieuwe wet is geregeld (Stb. 1996/258). Het CBS is een instelling die ressorteert onder de Minister van Economische Zaken. Het bureau levert aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid statistische gegevens die gebruikt worden ten behoeve van het integratiebeleid minderheden

Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)

Het COA is ingesteld op 19 mei 1994 (Wet centraal orgaan opvang asielzoekers, Stb. 1994/422). Tot 22 augustus 1994 was de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport belast met de behartiging van de aangelegenheden ten aanzien van asielzoekers, maar bij KB van 5 september 1994, houdende de herindeling van de ministeriële taak met betrekking tot de opvang van asielzoekers (Stb. 1994/682) is deze taak overgegaan naar de Minister van Justitie. Het is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat de taak heeft gekregen de opvang te verzorgen van asielzoekers (namens het ministerie van Justitie) zolang de juridische procedure loopt die op hun asielaanvraag volgt, tot het moment dat het besluit is genomen of de asielzoeker wel of niet een verblijfsvergunning krijgt. Indien statusverlening heeft plaatsgevonden, dient het COA zorg te dragen voor de uitplaatsing van de statushouder naar de gemeenten (onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), op grond van de Zorgwet VVTV.

Het COA werkt nauw samen met overheidsinstellingen die bij het vreemdelingenbeleid betrokken zijn. Zo is er regelmatig overleg met de Immigratie- en Naturalisatiedienst die de asielaanvragen behandelt. En omdat er in ruim één op de vier Nederlandse gemeenten een opvangcentrum staat, is er intensief contact met de lokale overheden. Bijvoorbeeld over het verwerven en het beheer van opvangaccommodaties, en over het beschikbaar stellen van woonruimte aan asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen. Het COA onderhoudt ook veelvuldig contact met organisaties die direct of indirect bij de opvang van asielzoekers zijn betrokken. Bijvoorbeeld met de vereniging Vluchtelingen Werk, comités van omwonenden, vrijwilligersorganisaties en sportverenigingen.

Handelingen van het COA zijn in dit RIO wel opgenomen maar worden niet gewaardeerd aangezien het COA zelfstandig een Rapport Institutioneel Onderzoek en Basisselectiedocument zal opstellen (momenteel – jan. 2002 - in bewerking).

Commissie ex art. 38 Woonwagenwet

1968 - 1998

In de Woonwagenwet van 1968 was bepaald dat er een Commissie van advies was over de deelneming van woonwagenbewoners aan het maatschappelijk en culturele leven in het algemeen en over de uitvoering van de Woonwagenwet in het bijzonder. De Voorzitter van de Commissie werd door de Kroon benoemd, overige leden door de Minister.²² De duur van hun benoeming was vier jaar. De Commissie bestond voor een deel uit vertegenwoordigers van de woonwagenbevolking.

De Commissie ex art. 38 is bij KB opgeheven in 1998 en de Woonwagenwet is eveneens in 1998 ingetrokken.²³

Gezamenlijke rechtspersoon samenwerkingsverbanden minderheden (Beheerstichting Samenwerkingsverbanden Etnische Minderheden, BSEM)*

1999 -

Ingesteld in 1999 op initiatief van de samenwerkingsverbanden minderheden om de onderlinge samenwerking te bevorderen. Zie ook het Landelijk Overleg Minderheden (LOM)

Interdepartementale ambtelijke Commissie van advies inzake de coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland (ICOM)

1978 - 1980

Ingesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken in 1978.

Het vice-voorzitterschap en secretariaat berusten bij de Minister van Binnenlandse Zaken (DCM). De ICOM is opgeheven bij instelling van de ICM in 1980.²⁴

Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Minderheden (ICIM)

1980 -

De ICIM is in 1980 ingesteld als Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid om het sectorale minderhedenbeleid van de overheid op een meer doelmatige wijze te kunnen voeren. De voornaamste taak van de Commissie was het adviseren van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de uitgangspunten en hoofdlijnen van het regeringsbeleid ten aanzien van minderheden, het uitvoeren van de coördinatie van dat beleid en het oplossen van knelpunten met betrekking tot het gecoördineerde minderhedenbeleid.

De Commissie heeft een voorzitter, tevens lid (de Directeur-Generaal Openbaar Bestuur), vice voorzitter (van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), leden en corresponderende leden, allen op het niveau van Directeur (-Generaal) van de overige departementen. Naast de ambtenaren van de onderscheiden departementen had de secretaris van de Welzijnsraad zitting (1987-1993) en zijn "rechtsopvolger" de secretaris van de Raad voor het Sociaal en Cultureel Beleid (vanaf 1994). Vanaf 1999 heeft ook de directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau zitting in de ICIM.

Alle leden van de ICM werden vanaf 1980 tot 1999 door de Minister van Binnenlandse Zaken benoemd. Vanaf 1999 wijzen de ministers van de vertegenwoordigde departementen de leden en plaatsvervangend leden aan die namens hun ministerie zitting hebben in de ICIM. Vrijwel alle ministeries zijn in deze interdepartementale commissie vertegenwoordigd.²⁵

De Commissie is bevoegd zelf projectgroepen of subcommissies in te stellen. Er waren bij de instelling van de ICM "in ieder geval"²⁶ subcommissies voor onderwijs, huisvesting, werkgelegenheid, welzijn, gezondheidszorg, migratie, onderzoek, algemene beleidsaspecten, toelatings- en vreemdelingenbeleid en een subcommissie voor vluchtelingenbeleid gevormd, maar het aantal subcommissies is variabel.²⁷ De subcommissies of projectgroepen kunnen met machtiging van de ICM ook extern informatie inwinnen.

In de instellingsbeschikking van 6 oktober 1980 was gesteld dat het procedureel secretariaat van de subcommissies van de ICM berustte bij het ministerie van BZK en het inhoudelijk secretariaat bij de afzonderlijke sectordepartementen. In latere beschikkingen werden geen verschillende secretariaten meer onderscheiden en is het secretariaat van de ICIM neergelegd bij DCIM.

Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid (ICM)

Voorloper ('rechtsvoorganger') van de ICIM, zie ICIM voor uitleg.

Landelijke Advies en Overlegstructuur (LAO)*

1985 - 1997

De Samenwerkingsverbanden* die op grond van art. 6.2 van de WAM recht tot aanbeveling hadden voor de verschillende adviesorganen:

- Inspraakorgaan Welzijn Molukkers (IWM) voor het Adviesorgaan Molukkers
- Overlegorgaan Caribische Nederlanders (OCAN) (daarvoor: Stichting Landelijk Inspraakorgaan Antillianen) voor het Adviesorgaan Antillianen en Arubanen
- Samenwerkingsverband Marokkanen en Tunesiërs (SMT) voor het adviesorgaan Marokkanen en Tunesiërs
- Surinaams Inspraakorgaan (SIO) voor het Adviesorgaan Surinamers
- Inspraakorgaan Turken (IOT) (daarvoor: Stichting Inspraakorgaan Turken) voor het Adviesorgaan Turken
- Federatie van Vluchtelingenorganisaties Nederland (VON) voor het Adviesorgaan Vluchtelingen en Asielgerechtigden
- Inspraakorgaan Woonwageneigenaren ROM en Sinti (IWRS) (daarvoor: Landelijk Platform Woonwageneigenaren en Zigeuners) voor het Adviesorgaan Woonwageneigenaren en Zigeuners (tot 1997)
- Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen (LIZE) voor het Adviesorgaan Zuid-Europeanen

Landelijk Overleg Minderheden (LOM)*

1997 -

De minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid is voorzitter van het LOM en het secretariaat van het LOM wordt door de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid gevoerd. (Zorgdrager voor de archiefbescheiden is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) De samenwerkingsverbanden die in de LAO recht tot aanbeveling hadden zijn door de minister toegelaten tot het LOM. Bovendien hebben deze samenwerkingsverbanden een gezamenlijke rechtspersoon opgericht, om tot meer samenwerking te komen.

De volgende samenwerkingsverbanden zijn toegelaten:

- Landelijk Overlegorgaan Welzijn Molukkers (LOWM) (daarvoor Inspraakorgaan Welzijn Molukkers)
- Overlegorgaan Caribische Nederlanders (OCAN) (daarvoor: Stichting Landelijk Inspraakorgaan Antillianen)
- Samenwerkingsverband Marokkanen en Tunesiërs (SMT)
- Surinaams Inspraakorgaan (SIO)
- Inspraakorgaan Turken (IOT) (daarvoor: Stichting Inspraakorgaan Turken)
- Federatie van Vluchtelingenorganisaties Nederland (VON)
- Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen (LIZE)

Het Inspraakorgaan Woonwageneigenaren ROM en Sinti (IWRS) (daarvoor: Landelijk Platform Woonwageneigenaren en Zigeuners) maakt vanaf 1997 geen deel meer uit van het LOM.

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid

Vanaf 1979 is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties coördinerend minister op dit beleidsterrein. Dit houdt in dat hij verantwoordelijk is voor de hoofdlijnen van het integratiebeleid, terwijl de verschillende departementen verantwoordelijk zijn voor het specifieke beleid en specifieke wetgeving ten behoeve van de integratie van minderheden.

Sinds augustus 1998 valt het beleidsterrein onder de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, maar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is de uiteindelijke zorgdrager voor de documentaire neerslag van het beleid. Mede daarom wordt zowel de Minister van Binnenlandse Zaken

en Koninkrijksrelaties als de Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid (GSI) als actor genoemd. De minister voor GSI is verantwoordelijk voor de uitplaatsing en huisvesting van statushouders. Binnen het Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur draagt de Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden (DCIM) zorg voor de ontwikkeling van het algemene minderhedenbeleid en de coördinatie ten aanzien van het minderhedenbeleid op de beleidsterreinen van de overige ministers. Zie voor een uitgebreide beschrijving van DCIM de “Inleiding beleidsterrein Coördinatie Integratiebeleid Minderheden” in dit rapport.

Minister van Buitenlandse zaken*

Waar het de Europese en internationale aspecten betreft van beleid ten aanzien van minderheden en asielgerechtigden is deze minister de eerstverantwoordelijke voor het beleid.

Minister van Justitie

Deze minister is verantwoordelijk voor het beleid ten aanzien van asielzoekers en asielgerechtigden tot hun uitplaatsing naar gemeenten. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid is nauw betrokken bij dit beleid en neemt deel aan verschillende interdepartementale commissies en overleggen van het Ministerie van Justitie over immigratie. Het COA valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Justitie. Waar het uitingen van vreemdelingenhaat en racisme betreft is de Minister van Justitie die hiertegen optreedt en wet- en regelgeving opstelt ter voorkoming en bestrijding daarvan (i.s.m. CZW).

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen*

Op het terrein van onderwijs en scholing en met name de problematiek van de onderwijsachterstand van leerlingen uit minderheidsgroepen en scholing van volwassenen uit minderheidsgroepen maakt de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen beleid ten behoeve van minderheden (o.m. WEB, Wet GOA, Inburgeringsprogramma's, onderwijs Nederlands als tweede taal). Ook beleid met betrekking tot multiculturele aspecten in cultuur en kunst berust bij dit ministerie.

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Op het terrein van werkgelegenheid, arbeid en uitkeringen voert de minister van SZW specifiek beleid inzake de integratie van minderheden en is verantwoordelijk voor de WBEAA en Wet Samen, alsmede de Wet Beperking Export uitkeringen.

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Voordat er sprake was van interdepartementale coördinatie van minderhedenbeleid door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid werd het grootste deel van het beleid ten aanzien van minderheden gevoerd door dit ministerie. Binnen het beleid op het gebied van volksgezondheid, welzijn en sport draagt de minister van VWS er zorg voor dat wetten en regelingen ook ten aanzien van minderheden overeenkomen met het algemene integratiebeleid dat door de overheid wordt gevoerd. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport was mede verantwoordelijk voor de ACOM (Adviescommissie Onderzoek Minderheden). Het COA viel aanvankelijk onder het Ministerie van VWS, later is de verantwoordelijkheid daarvoor overgegaan naar de minister van Justitie. Dit geldt ook voor de tolkencentra.

Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / de Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid stelt in samenwerking met de minister van VROM beoordelingsnormen, beleidsregels en wetsinterpretierende regels vast ten aanzien van de huisvesting van statushouders. De Minister van VROM heeft samen met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/de Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taken met betrekking tot de huisvesting van verblijfsgerechtigden en vergunninghouders door de gemeenten en provincies. Uitplaatsing van verblijfsgerechtigden geschiedt op grond van artikel 60b in de Huisvestingswet. Uitplaatsing van vergunninghouders geschiedt op grond van artikel 2 van de Zorgwet VVTV. De Minister van VROM legt verantwoording af aan de Staten-Generaal ten aanzien van het gevoerde beleid op grond van artikel 60 b van de

Huisvestingswet. Op grond van artikel 33 in de Zorgwet VVTV leggen de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid verantwoording af over het gevoerde beleid

Nederlands Migratie Instituut (NMI)*

Het in 1991 opgerichte Nederlands Migratie Instituut is een landelijk werkende particuliere stichting die onafhankelijke voorlichting verzorgt over de remigratieregelingen op grond van de Remigratiewet, maar de inhoud en het beleid van de voorlichting wordt afgestemd in overleg met de Sociale Verzekeringsbank en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid. Het instituut ontvangt sinds 1997 subsidie van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid. Tussen 1991 en 1997 ontving het NMI subsidie van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid volgens de standaardsubsidieregeling van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Nationale Woningraad (NWR)*

zie Aedes

Paritaire Werkgroep Werkgelegenheid Molukkers

1986 - 1990

Ter ondersteuning van het 1000-banenplan Molukkers was een werkgroep ingesteld (Instellingsbeschikking nr. 1986/CM86/N1586 van 3 november 1986) die de voortgang ervan bewaakte en aanbevelingen deed hoe eventuele knelpunten zouden kunnen worden opgelost

Samenwerkingsverbanden Minderheden*

De samenwerkingsverbanden die zijn toegelaten in het Landelijk Overleg Minderheden (LOM) zijn:

- Landelijk overleg Welzijn Molukkers (LOWM) (daarvoor: Inspraakorgaan Welzijn Molukkers)
- Overlegorgaan Caribische Nederlanders (OCAN) (daarvoor: Stichting Landelijk Inspraakorgaan Antillianen)
- Samenwerkingsverband Marokkanen en Tunesiërs (SMT)
- Surinaams Inspraakorgaan (SIO)
- Inspraakorgaan Turken (IOT) (daarvoor: Stichting Inspraakorgaan Turken)
- Federatie van Vluchtelingenorganisaties Nederland (VON)
- Inspraakorgaan Woonwagengebieden ROM en Sinti (IWRS) (daarvoor: Landelijk Platform Woonwagengebieden en Zigeuners)
- Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeaanen (LIZE)

Zie voor verdere informatie het Landelijk Overleg Minderheden (LOM)

Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)*

Ingesteld bij KB van 30 maart 1973, Stb. 1973/175. Het SCP ressorteert onder de Minister die verantwoordelijk is voor het sociaal cultureel beleid. Het SCP verricht o.m. wetenschappelijke verkenningen ten aanzien van de positie van etnische Minderheden in Nederland, levert bijdragen om tot een verantwoorde keuze van beleidsdoelstellingen te komen en verwerft informatie inzake de uitvoering van interdepartementaal beleid, zoals het integratiebeleid minderheden.

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

De SVB voert als uitvoeringsorgaan voor verschillende sociale wetten en regelingen zoals de AOW, ANW, AKW ook de Remigratieregelingen uit, die voortvloeien uit de Remigratiewetgeving.

Stuurgroep Allochtonen

1994 - 1998

Ingesteld door de minister van Sociale Zaken en werkgelegenheid bij beschikking ABA/AM/SCV/94/0799 van 10 juni 1994, Stcrt. 1994/110. De Stuurgroep adviseerde met betrekking tot de werkgelegenheid voor allochtonen in het kader van de ondersteuning ingevolge de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen. De Commissie is in 1998 opgeheven.

Tijdelijk instituut voor coördinatie en afstemming / Landelijk instituut sociale verzekeringen (Tica/Lisv)

Ingevolge de Regeling vergoeding remigratiebijdragen van 19 december 1996, Stcrt. 1996/250 vergoedde het Tica jaarlijks aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de door de SVB toegekende remigratiebijdragen aan remigranten met inachtneming van art. 95.1-2 van de Werkloosheidswet. De (rechts)opvolger van de Tica is het Landelijk instituut sociale verzekeringen (Lisv)

Tijdelijke Wetenschappelijke Commissie Minderhedenbeleid (TWCM)

1992 -1997

Ingesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken op 30 november 1992, nr. 1992/DCM92/1436. De Commissie had een ad hoc karakter en werd ingesteld tot 1 januari 1997. De leden waren externe deskundigen uit de wetenschap en de samenleving. De taak van de TWCM was het gevraagd en ongevraagd adviseren van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid over:

- de gevolgen van beleidsrelevante inzichten en maatschappelijke ontwikkelingen op het terrein van het minderhedenbeleid op middellange termijn
- het doen verrichten van beleidsrelevant onderzoek op terreinen die belangrijk zijn voor het minderhedenbeleid en die onvoldoende worden onderzocht
- gebruik maken van bestaande onderzoeksresultaten bij ontwikkeling en uitvoering van het minderhedenbeleid

De commissie kan onderzoek doen verrichten.

De archiefbescheiden van de commissie dienen bij opheffing te worden opgeborgen in het archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vakminister

De coördinatie van het integratiebeleid minderheden ressorteert onder de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid. De invulling van het minderhedenbeleid gebeurt echter op de onderscheiden departementen, al naar gelang het beleidsterrein, dat kan ook de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid zijn. Wanneer voor bepaalde onderdelen van het beleid ten aanzien van minderheden meerdere ministers verantwoordelijk zijn op grond van onder hen ressorterende beleidsterreinen, wordt de term vakminister gebruikt, zoals bij het aanwijzen van leden die namens het desbetreffende ministerie zitting hebben in de ICIM.

Handelingen

Leeswijzer bij de handelingen

Handelingenblokken

De handelingen zijn verwerkt in uniek genummerde gegevensblokken die als volgt zijn opgebouwd:

- Actor:* dit is het orgaan dat een rol speelt op het beleidsterrein coördinatie integratiebeleid minderheden, en de bevoegdheid heeft tot het zelfstandig verrichten van handelingen op grond van attributie of delegatie.
N.B. In de contextbeschrijving is zoveel mogelijk rekening gehouden met de historische ontwikkeling in eventuele naamswijzigingen van ministeries, commissies etc., maar binnen het handelingenblok wordt voor de actor steeds de meest recente naam gebruikt, waarmee ook de eventuele rechtsvoorganger(s) worden bedoeld. Wanneer de handeling echter een begin en eindjaar kent, wordt de naam van het ministerie binnen die periode gebruikt.
- Handeling:* een complex van activiteiten, dat verricht wordt door één of meer actoren en dat veelal een product naar de omgeving oplevert.
Wanneer een handeling bijvoorbeeld het instellen van een commissie betreft, houdt dit ook het wijzigen of opheffen in.
- Periode:* hier worden de jaren weergegeven waarin de handeling werd verricht of wordt verricht wanneer geen eindjaar is vermeld.
- Grondslag/Bron:* dit is de (wettelijke) basis van de handeling. De aanduiding bron wordt gebruikt indien een handeling geen duidelijke wettelijke basis heeft, maar de handeling is geformuleerd op basis van interviews, literatuur of andere bronnen.
- Product:* dit is de weergave van het juridisch-bestuurlijk niveau van het eindproduct van de handeling. Indien niet duidelijk is in welke soort documentaire neerslag een handeling heeft geresulteerd of als uit de beschrijving van de handeling al duidelijk is welk product de handeling oplevert, ontbreekt dit item.
- Opmerkingen:* hier worden eventuele bijzonderheden over bovengenoemde items weergegeven.

Een uitgangspunt van PIVOT ten aanzien van een institutioneel onderzoek is dat dit zich niet beperkt tot een beschrijving van het handelen van een afzonderlijke instelling, maar dat de beschrijving zich uitstrekt over het handelen van de verschillende actoren van de rijksoverheid die op een bepaald beleidsterrein een rol spelen. Dit betekent dus dat niet alleen de actoren die onder de minister van Binnenlandse Zaken vallen worden meegenomen in dit onderzoek, maar ook die actoren die daarbuiten vallen en wel tot de rijksoverheid behoren.

1. Algemene Handelingen

1.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het instellen (wijzigen en opheffen) van organisatie-onderdelen voor de coördinatie van het integratiebeleid minderheden
Periode	1978 -
Product	Instellings (wijzigings- opheffings-) beschikkingen: <ul style="list-style-type: none">– Beschikking nr. CB 78/U63 Instelling en taakstelling stafafdeling beleidscoördinatie t.a.v. Molukse minderheid in Nederland, Stcrt. 1978/221; De beschikking is ingetrokken bij beschikking CF 80/U3 van 13 februari 1980, instelling Directoraat Generaal Openbaar Bestuur– Beschikking nr. CM 80/U698 van 6 oktober 1980, Instelling DCM, Stcrt. 1980/213, laatstelijk gewijzigd bij beschikking nr. CIM 98/54.500 van 12 januari 1999

2.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het voorbereiden en (mede-)vaststellen van beleid inzake de coördinatie van de integratie van minderheden
Periode	1978 -
Product	beleidsnota's, beleidsnotities, rapportages
Opmerking	Deze handeling heeft betrekking op het proces dat zich afspeelt op het niveau van 'hoge beleidsvorming'. De eigenlijk vaststelling van het beleid vindt plaats in de ministerraad. Onder deze handeling valt ook: <ul style="list-style-type: none">– het voorbereiden van een standpunt ter inbrenging in de Ministerraadsvergaderingen voor beraad en besluitvorming betreffende het integratiebeleid ten aanzien van minderheden– het voeren van overleg met en het leveren van bijdragen aan het overleg met het Staatshoofd betreffende het integratiebeleid ten aanzien van minderheden– het informeren (voorlichten) van het Kabinet van de Koningin over ontwikkelingen op het terrein van het integratiebeleid ten aanzien van minderheden– het voorbereiden en vaststellen van het voorlichtingsbeleid (voorlichting als beleidsinstrument)

- 3.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het (mede-)voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende het integratiebeleid ten aanzien van minderheden
- Periode 1978 -
- Product Onder meer:
- Besluit Rietkerk-uitkering van 21 oktober 1986, Stb. 1986/523
 - Wet Rietkerk-uitkering van 26 mei 1988, Stb. 1988/226
 - Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329
 - Wet Overleg Minderhedenbeleid van 19 juni 1997, Stb. 1997/335
 - Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 11 mei 1994, Stb. 1994/423
 - Zorgwet VVTV van 26 april 1995, Stb. 1995/158
 - Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261
 - Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232
- 4.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het opzetten en doen uitvoeren van pilots in het kader van de coördinatie van het integratiebeleid minderheden
- Periode 1978 -
- Grondslag o.m. Beleidsnota Criminaliteit in Relatie tot de integratie van Etnische Minderheden (CRIEM), TK 1997-1998, 25 726, nr. 1, blz. 3-39
- 5.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het (doen) ontwikkelen van een rapportagesysteem voor de verslaglegging over het integratiebeleid ten aanzien van minderheden
- Periode 1986 -
- Grondslag TK 1986-1987, 19 700, hoofdst. VII nr. 2, blz. 24
- 6.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het opstellen van periodieke verslagen over het integratiebeleid ten aanzien van minderheden
- Periode (1945) 1978 -
- Product series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen, rapportages
- Opmerking Het betreft hier ook de verslaglegging waarvoor geen grondslag kan worden aangewezen in de voor het beleidsterrein specifieke wet- en regelgeving
- 7.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten-Generaal betreffende het integratiebeleid ten aanzien van minderheden
- Periode (1945) 1978 -
- Product brieven, notities
- 8.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten-Generaal naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het integratiebeleid ten aanzien van minderheden
Periode (1945) 1978 -
Product brieven, notities

9.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het verstrekken van subsidies aan personen, bedrijven en instellingen die actief zijn op het gebied van het integratiebeleid van minderheden
Periode 1978 -
Product o.m. rekeningen, declaraties
Opmerking Hieronder valt onder meer:
– subsidie aan het Nederlands Migratie-Instituut voor de uitvoering van de voorlichting in het kader van de Remigratiewet (vanaf 1997)

Hieronder vallen **niet** de subsidies die verstrekt worden in het kader van de WAM, WOM (zie handeling 42, 43, 44, 45), EBK-regeling (zie handeling 112) of in het kader van onderzoek (zie handeling 51)

10.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende het integratiebeleid ten aanzien van minderheden
Periode (1945) 1978 -
Product brieven, notities

11.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van het integratiebeleid ten aanzien van minderheden
Periode (1945) 1978 -
Product voorlichtingsmateriaal
Opmerking Zie voor het voorbereiden en vaststellen van het voorlichtingsbeleid handeling 2

2. Commissies en Overleg

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid is bij een groot aantal commissies en overlegvormen betrokken. Hij heeft wat commissies en overleg betreft een zeer breed taakveld, dat zowel geïnstitutionaliseerd overleg omvat (bijvoorbeeld de ICIM, LOM), als ad hoc overleg met belangengroepen, (bilateraal) ambtelijk overleg met vertegenwoordigers van andere departementen etc.. Ad hoc overleg vindt onder meer plaats als zich op het terrein van het minderhedenbeleid politieke of maatschappelijke situaties voordoen, waarbij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid een rol speelt vanuit zijn coördinerende en pro-actieve taak op het gebied van het integratiebeleid.

2.1 Algemene handelingen Commissies en Overleg

12.

Actor	Vakminister
Handeling	Het instellen van commissies en werkgroepen voor advisering over het beleid en wet- en regelgeving ten aanzien van de coördinatie van het minderhedenbeleid
Periode	1978 -
Product	Instellingsbeschikkingen, o.m.: <ul style="list-style-type: none">– Beschikking nr. CB 78/U63 tot instelling en taakstelling stafafdeling beleidscoördinatie t.a.v. Molukse minderheid in Nederland, Stcrt. 1978/221– Beschikking nr. CM 80/U 698 tot instelling ICM van 6 oktober 1980, Stcrt. 1980/213– Beschikking nr. CM81/U 1505 van 18 december 1981, Stcrt. 1982/11 tot instelling van de ACOM– Beschikking nr. 1986/CM86/N168 van 3 november 1986 tot instelling van de Paritaire Werkgroep Werkgelegenheid Molukkers– Taskforce Minderhedenbeleid

13.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het voordragen voor benoeming dan wel benoemen van voorzitter, leden, plaatsvervangende leden, secretaris en adjunct-secretaris(sen) van (advies)commissies en projectgroepen ten aanzien van coördinatie van het minderhedenbeleid
Periode	1978 -
Grondslag	o.m. <ul style="list-style-type: none">– Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 6.2– Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid van en werkwijze van de adviesorganen van 5 september 1994, Stb. 1994/684, art. 3
Product	o.m. <ul style="list-style-type: none">– Besluit van 31 maart 1995 DCM 95/293, Stcrt. 1995/76;– Besluit van 7 juni 1996 CIM 96/1028, Stcrt. 1996/117

14.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het toekennen van vergoedingen aan voorzitter, leden, plaatsvervangende leden, secretaris en adjunct-secretaris(sen) van (advies)commissies en projectgroepen ten aanzien van coördinatie van het minderhedenbeleid
Periode	1978 -
Grondslag	Instellingsbeschikking TWCM nr. 1992/DCM92/1436 van 30 november 1992, Stcrt. 1992/242, art. 2
Opmerking	Het betreft hier o.m. <ul style="list-style-type: none"> - vacatiegelden - reiskosten - verblijfskosten

15.

Actor	Vakminister
Handeling	Het voeren van overleg op <i>ad hoc</i> basis met (vertegenwoordigers van) belangengroepen van minderheden en/of vertegenwoordigers van andere departementen en/of overige bestuursorganen over aangelegenheden die het integratiebeleid minderheden betreffen
Periode	1978 -
Bron	Interview met de Directeur van DCIM
Product	verslagen

2.2 Interdepartementale ambtelijke commissie van advies voor de coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland (ICOM)

Deze commissie van ambtenaren van verschillende departementen diende voor de coördinatie van het beleid ten opzichte van deze groep zorgen en de samenhang in het beleid bewaken. De ICOM werd officieel ingesteld bij beschikking van 29 januari 1979, Stcrt. 1979/21 en werd opgeheven bij instelling van de ICM in 1980.

16.

Actor	Interdepartementale ambtelijke commissie van advies voor de coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland
Handeling	Het adviseren van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en desbetreffende vakministers inzake het beleid op zowel coördinerend als specifiek niveau ten aanzien van de Molukse minderheid
Periode	1979-1980
Grondslag	Beschikking van 29 januari 1979, Stcrt. 1979/21, art. 3; art. 8
Opmerking	ICOM en/of haar subcommissies zijn bevoegd om ten behoeve van het adviseren extern informatie in te winnen

17.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling Het op verzoek leveren van bijdragen aan het overleg van de interdepartementale commissie voor de coördinatie van het beleid t.a.v. de Molukse Minderheid in Nederland
Periode 1979 -1980
Grondslag Beschikking nr. CB 78/U63 Instelling en taakstelling stafafdeling beleidscoördinatie t.a.v. Molukse minderheid in Nederland, Stcrt. 1978/221, art. 2

18.

Actor Interdepartementale ambtelijke commissie van advies voor de coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland
Handeling Het instellen van subcommissies en werkgroepen van de ICOM
Periode 1979 -1980
Grondslag Beschikking van 29 januari 1979, Stcrt. 1979/21, art. 7.2
Opmerking Hieronder valt ook het regelen van taken en bevoegdheden van subcommissies van de ICOM

19.

Actor Interdepartementale ambtelijke commissie van advies voor de coördinatie van het beleid ten aanzien van de Molukse minderheid in Nederland
Handeling Het uitbrengen van een jaarverslag aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Periode 1979 -1980
Grondslag Beschikking van 29 januari 1979, Stcrt. 1979/21, art. 9
Product Jaarverslag

2.3 Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid (ICM)/ Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Etnische Minderheden en Woonwagengewoners (ICIM)

De Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Minderheden werd kort na de instelling van DCM als Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid in het leven geroepen door de Minister van Binnenlandse Zaken²⁸ om het sectorale minderhedenbeleid van de overheid op een meer doelmatige wijze te kunnen voeren. De voornaamste taak van de Commissie was het adviseren van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de uitgangspunten en hoofdlijnen van het regeringsbeleid ten aanzien van minderheden, het uitvoeren van de coördinatie van dat beleid en het oplossen van knelpunten met betrekking tot het gecoördineerde minderhedenbeleid. In 1987 werd de taakstelling aangepast en de nadruk kwam te liggen op het bevorderen van de afstemming in het regeringsbeleid ten aanzien van de minderheden.²⁹

In 1994 werd naar aanleiding van een aantal ontwikkelingen het functioneren van de ICM in een nieuwe beschikking geregeld. Er had een herverdeling van ministeriële taken plaatsgevonden en de verantwoordelijkheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ten aanzien van de coördinatie van het minderhedenbeleid waren uitgebreid met de coördinerende taak van het huisvesten van uitgeplaatste asielzoekers in gemeenten. Bovendien werd het stelsel van onderraden van de ministerraad en ambtelijke voorportalen gewijzigd, waarbij ook de ondersteuning door de ICM opnieuw werd beschouwd: Eén van de taken van de ICM werd het voorbereiden van de vergaderingen van de Raad voor het Sociaal en Cultureel Beleid.

De Commissie is laatstelijk gewijzigd in 1999, waarbij de naam werd veranderd in Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Etnische Minderheden en Woonwagenbewoners, afgekort ICIM. Met deze naamswijziging wordt benadrukt dat de integratie het uitgangspunt is van het minderhedenbeleid.³⁰

De ICM fungeerde aanvankelijk als ambtelijk voorportaal van de Welzijnsraad De Welzijnsraad werd in 1990 opgeheven en de Raad voor het Sociaal en Cultureel Beleid (RSCB) kwam daarvoor in de plaats. De ICM was in eerste instantie geen ambtelijk voorportaal voor de RSCB, en voorstellen over het minderhedenbeleid kwamen via de Commissie voor het Sociaal en Cultureel Beleid (CSCB) bij de RSCB, maar dit veranderde in 1994. De ICM is toen naast de CSCB ambtelijk voorportaal geworden voor de RSCB (agenderingsbevoegdheid), gezien de zwaardere verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken.

De Commissie heeft een voorzitter, tevens lid (de Directeur-Generaal Openbaar Bestuur), vice voorzitter (van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), leden en corresponderende leden. Naast de ambtenaren van de onderscheiden departementen had de secretaris van de Welzijnsraad zitting en zijn "rechtsopvolger" de secretaris van de Raad voor het Sociaal en Cultureel Beleid. Vanaf 1999 heeft ook de directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau zitting in de ICIM. Alle leden van de ICM werden vanaf 1980 tot 1999 door de Minister van Binnenlandse Zaken benoemd. Vanaf 1999 wijzen de ministers van de vertegenwoordigde departementen de leden en plaatsvervangende leden aan die namens hun ministerie zitting hebben in de ICIM. Vrijwel alle ministeries zijn in deze interdepartementale commissie vertegenwoordigd.³¹

20.

Actor	Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Minderheden
Handeling	Het adviseren van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, desbetreffende ministers en andere daartoe aangewezen organen inzake het regeringsbeleid ten aanzien van minderheden en de coördinatie daarvan
Periode	1980 -
Grondslag	Beschikking van 6 oktober 1980, CM 80/U 698, Stcrt. 1980/213, art. 2-3; art 8.1
Product	Advies(rapport)
Opmerking	de ICM/ICIM en/of haar subcommissies zijn bevoegd om ten behoeve van het adviseren extern informatie in te winnen, hieronder valt ook het ter commentaar voorleggen aan belanghebbende organisaties en/of lagere overheden van een concept-advies van de ICM/ICIM

21.

Actor	Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Minderheden
Handeling	Het instellen van subcommissies of projectgroepen van de ICM/ICIM
Periode	1980 -
Grondslag	Beschikking van 6 oktober 1980, CM 80/U 698, Stcrt. 1980/213, art. 7.3-6
Opmerking	Hieronder valt ook het regelen van taken en bevoegdheden van subcommissies van de ICIM

22.

Actor	a. Minister van Binnenlandse Zaken b. Vakminister
Handeling	Het aanwijzen van leden en plaatsvervangende leden die namens het desbetreffende ministerie zitting hebben in de ICM/ICIM
Periode	a. 1980-1999 b. 1999 -
Grondslag	Beschikking tot instelling interdepartementale Commissie integratiebeleid etnische minderheden en woonwagenbewoners van 12 januari 1999 nr. DCM 98/54.500, Stcrt. 1999/57, art. 5.1b

23.

Actor	Interdepartementale Commissie Integratiebeleid Minderheden
Handeling	Het uitbrengen van verslagen aan de betrokken minister over de werkzaamheden van de ICM/ICIM
Periode	1980 -
Grondslag	Beschikking van 6 oktober 1980, CM 80/U 698, Stcrt. 1980/213, art. 9
Product	Jaarverslag, evaluatieverslag

2.4 Adviescommissie Onderzoek Minderheden (ACOM)

De Adviescommissie Onderzoek Minderheden (ACOM) was ingesteld door de Minister van Cultuur Recreatie en Maatschappelijk werk in 1978. De taakstelling van de ACOM werd in 1981 aangepast aan het veranderde minderhedenbeleid: Naast de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk werden ook de minister van Binnenlandse Zaken alsmede de Vakministers door de ACOM geadviseerd ten aanzien van vooral programmering van onderzoek met betrekking tot minderheden in de Nederlandse samenleving, teneinde een meer effectief beleid te kunnen voeren ten opzichte van de minderheidsgroepen in Nederland. De commissie is per 1 juli 1992 opgeheven omdat aan advisering in die vorm niet langer behoefte bestond.³²

24.

Actor	Adviescommissie Onderzoek Minderheden
Handeling	Het adviseren van de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) en de Vakminister over de programmering, afstemming en resultaten van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot minderheden in Nederland
Periode	1978 - 1992
Grondslag	Beschikking instelling/wijziging ACOM nr. CM 81/U 1505 van 28 december 1981, Stcrt. 1982/11, art. 2
Opmerking	Het betreft zowel gevraagd als ongevraagd schriftelijk advies; Hieronder valt ook een jaarlijks uit te brengen advies over een samenhangend programma van onderzoek met betrekking tot minderheden

25.

Actor	Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Handeling	Het benoemen van leden, secretaris en adjunct-secretaris van de ACOM
Periode	1978 - 1992
Grondslag	Beschikking nr. WJZ 10905 I, van 17 maart 1978; Beschikking nr. CM 81/U 1505 van 28 december 1981, Stcrt. 1982/11, art. 3.2
Opmerking	De minister van Binnenlandse Zaken benoemt de leden etc. samen met de minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur). Zie ook handeling 13

26.

Actor	Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Handeling	Het toekennen van een vacatiegeld en/of reis- en verblijfskosten aan de leden van de ACOM
Periode	1978 - 1992
Grondslag	Beschikking nr. WJZ 10905 I, van 17 maart 1978; Beschikking nr. CM 81/U 1505 van 28 december 1981, Stcrt. 1982/11, art. 8 en 9
Opmerking	De minister van Binnenlandse Zaken kent samen met de minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) vergoedingen toe. Zie ook handeling 14

- 27.
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur)
Handeling	Het goedkeuren van gemaakte kosten, voortvloeiende uit de werkzaamheden van de ACOM
Periode	1978 - 1992
Grondslag	Beschikking nr. WJZ 10905 I, van 17 maart 1978; Beschikking nr. CM 81/U 1505 van 28 december 1981, Stcrt. 1982/11, art. 11
28. VERVALLEN

2.5 Commissie van Advies ex art. 38, Woonwagenwet

In de Woonwagenwet van 1968 was bepaald dat er een Commissie van advies was, die gevraagd en ongevraagd diende te adviseren over de deelneming van woonwagenbewoners aan het maatschappelijk en culturele leven in het algemeen en over de uitvoering van de Woonwagenwet in het bijzonder. Wanneer er in het kader van de Woonwagenwet een AMVB werd vastgesteld, gebeurde dit pas nadat de Commissie was gehoord.

Het woonwagenbeleid was tot 1980 in zijn totaliteit de zorg van het toenmalige Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk. In 1980 ging de coördinatie van het beleid ten aanzien van woonwagenbewoners over naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de zorg voor de huisvesting van de woonwagenbewoners ging over naar het toenmalige ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Dit ministerie had om praktische redenen toen ook de zorg voor de Commissie van advies zoals bedoeld in art. 38-44 van de Woonwagenwet. Deze "Commissie ex art. 38" adviseerde echter niet alleen over de huisvesting, maar over het totale beleid ten behoeve van deze bevolkingsgroep en uit hoofde daarvan leek het passender om haar onder te brengen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken; bovendien had de Commissie daar zelf herhaaldelijk om verzocht.

In het kader van de coördinatie van het minderhedenbeleid door het Ministerie van Binnenlandse Zaken was in 1985 de Landelijke Advies- en Overlegstructuur (LAO) in het leven geroepen, waaraan ook werd deelgenomen door een samenwerkingsverband van woonwagenbewoners en zigeuners. Zo bestonden er vanaf 1985 twee adviesorganen die zich bezighielden met de belangenbehartiging van woonwagenbewoners en zigeuners. In de aanloopfase van de LAO bleef de Commissie nog functioneren om een eventueel vacuüm in de advisering te voorkomen, maar toen in 1990 bleek dat binnen de Landelijke Advies- en Overlegstructuur de belangen van de woonwagenbewoners en zigeuners voldoende effectief werden behartigd, is de Commissie ex Art. 38 bij KB opgeheven. De Woonwagenwet is in 1998 ingetrokken.³³

- 29.
Actor	Commissie van advies ex art. 38 Woonwagenwet
Handeling	Het adviseren van de Vakminister over het algemene beleid ten aanzien van woonwagenbewoners
Periode	1985 - 1990
Grondslag	Woonwagenwet van 21 februari 1968, Stb. 1968/98, art. 42
Opmerking	Het gaat om zowel gevraagd als ongevraagd adviseren en het advies raakt zowel het welzijnsaspect (Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport), het huisvestingsaspect (Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieu) als het minderhedenaspect van het beleid jegens woonwagenbewoners alsmede zigeuners (Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid)

2.6 Overleg op Provinciaal en Gemeentelijk niveau

Zowel met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) als het Interprovinciaal Overleg (IPO) voert de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid regelmatig overleg over de uitwerking en uitvoering van het integratiebeleid ten aanzien van minderheden.

30.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het voeren van ambtelijk en bestuurlijk overleg met (commissies van) de Grote Steden, de VNG en het IPO ten aanzien van het integratiebeleid minderheden
Periode	1978 -

2.7 Landelijke Advies- en Overlegstructuur en Landelijk Overleg Minderheden

In de opzet van het minderhedenbeleid kreeg de integratie van minderheidsgroepen in de Nederlandse samenleving een centrale plaats. Wisselwerking tussen de minderheden en de samenleving die hen opneemt is een uitgangspunt voor integratie. De mogelijkheid tot inspraak door de minderheidsgroepen werd in het kader daarvan door de overheid ter hand genomen. Reeds in 1981 was er een voorontwerp van wet 'Wet inspraakorganen etnische minderheden en woonwagengebieden' gepubliceerd. Op grond van dit voorontwerp was de Minister van Binnenlandse Zaken in contact getreden met de verschillende minderheidsgroeperingen over hoe aan de inspraak gestalte zou kunnen worden gegeven. Naar aanleiding van deze contacten waren binnen de minderheidsgroepen initiatiefgroepen ontstaan waaruit later de samenwerkingsverbanden van de onderscheiden minderheidsgroepen voortkwamen.

Het voorontwerp van de wet ging uit van een categorale benadering van de inspraak, waarbij iedere minderheidsgroep haar eigen specifieke inbreng zou hebben, maar in de Minderhedennota van 1983 legde de regering het accent daarentegen op een meer bestuurlijke benadering, waarbij werd voorgesteld dat er één minderhedenraad zou komen die alle groepen vertegenwoordigde. Dit voorstel werd door de Tweede Kamer verworpen omdat dit naar haar oordeel het specifieke aandeel van elk van de minderheidsgroepen niet voldoende waarborgde.

In 1985 werd een compromis tussen deze twee gevonden in de opzet van de Landelijke Advies en Overlegstructuur (LAO). Deze bestond uit een overleg- en een adviescomponent: Er was een gezamenlijke overlegvergadering met het kabinet en daarnaast mochten de afzonderlijke samenwerkingsverbanden advies uitbrengen over de specifieke situatie van de door hen vertegenwoordigde doelgroep.

Deze advisering was schriftelijk door (elk van) de samenwerkingsverbanden, op verzoek van het kabinet of op eigen initiatief. Het bestuurlijk overleg tussen een kabinetsdelegatie en een afvaardiging van de LAO-samenwerkingsverbanden geschiedde onder voorzitterschap van de Minister van Binnenlandse Zaken.

De eerste overlegvergadering van de LAO vond plaats op 29 april 1985. In 1988 werd de LAO structuur geëvalueerd en het resultaat daarvan was positief. Daarop werd besloten dat er een wettelijke grondslag aan de LAO zou worden gegeven. Deze wettelijke grondslag was de Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid (1994). Naast het regelen van advies en overleg werd ook een subsidieregeling ingesteld.

Om te voorkomen dat er ongewenste vermenging van de overlegcomponent en de adviescomponent zou gaan plaatsvinden, is in de Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid (WAM) van 1994 geen artikel opgenomen over een overlegvergadering, maar is via de WAM en het Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid (BAM) de schriftelijke advisering geregeld.³⁴

In de LAO was een duidelijke scheiding aangebracht tussen (schriftelijke) advisering en overleg: de Adviesorganen brachten adviezen uit aan de Minister en er werd overleg gevoerd door een kabinetdelegatie onder leiding van de Minister van Binnenlandse Zaken met representatieve samenwerkingsverbanden van minderheidsgroepen. Het gehele adviesstelsel is met ingang van 1997 geherstructureerd middels de Kaderwet Adviescolleges. Per 1 januari 1997 zijn de adviesorganen minderhedenbeleid van rechtswege vervallen volgens de Herzieningswet adviesstelsel.³⁵

Voor de overlegcomponent van de LAO is de Wet Overleg Minderhedenbeleid (WOM) van 1997 in het leven geroepen.³⁶ Daaraan is ook artikel 10 van de Wet overige BiZa-subsidies gekoppeld.

In 1999 is ook een gezamenlijke rechtspersoon ingesteld door een aantal Samenwerkingsverbanden, onder meer om de samenwerking onderling effectiever te laten verlopen. Deze Beheerstichting Samenwerkingsverbanden Etnische Minderheden ontvangt subsidie van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid.

De samenwerkingsverbanden die door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid zijn toegelaten in het Landelijk Overleg Minderheden (LOM) zijn:

- Landelijk Overlegorgaan Welzijn Molukkers (LOWM) (daarvoor: Inspraakorgaan Welzijn Molukkers)
- Overlegorgaan Caribische Nederlanders (OCAN) (daarvoor: Stichting Landelijk Inspraakorgaan Antillianen)
- Samenwerkingsverband Marokkanen en Tunesiërs (SMT)
- Surinaams Inspraakorgaan (SIO)
- Inspraakorgaan Turken (IOT) (daarvoor: Stichting Inspraakorgaan Turken)
- Federatie van Vluchtelingenorganisaties Nederland (VON)
- Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen (LIZE)

Het Inspraakorgaan Woonwageneigenaren ROM en Sinti (IWRS) (daarvoor: Landelijk Platform Woonwageneigenaren en Zigeuners) maakte tot 1997 deel uit van de LAO / het LOM.

- 31.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het toelaten van een samenwerkingsverband van minderheidsgroepen tot de Landelijke Advies en overlegstructuur / het Landelijk Overleg Minderheden
- Periode 1986 -
- Grondslag Besluit subsidiëring samenwerkingsverbanden minderheidsgroepen, Stcrt. 1986/72 en Stcrt. 1986/77, art. 2.2
- Opmerking Wet overleg minderhedenbeleid van 19 juni 1997, Stb. 1997/335, art. 1c, 4
Het toelaten van een samenwerkingsverband is niet expliciet in de WOM genoemd, maar in art. 1c is deze toelating impliciet aangegeven. Het intrekken van de toelating van een bepaald samenwerkingsverband of uitsluiten van een lid van het Landelijk overleg minderheden zoals genoemd in art. 4 valt ook onder deze handeling.
- 32.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het voeren van overleg met de samenwerkingsverbanden binnen de LAO en het LOM
- Periode (1985) 1997 -
- Grondslag Wet overleg minderhedenbeleid van 19 juni 1997, Stb. 1997/335, art. 2
- Product vergaderverslagen
- Opmerking Binnen de LAO vond reeds regulier overleg plaats met de samenwerkingsverbanden, maar dit was niet binnen de WAM geregeld
- 33.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken
- Handeling Het stellen van regels betreffende samenstelling, inrichting en werkwijze van adviesorganen voor de LAO
- Periode (1985) 1994-1996
- Grondslag Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 3
- Product Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid van 5 september 1994, Stb. 1994/684
- 34.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken
- Handeling Het aanwijzen van samenwerkingsverbanden van minderheden die het recht hebben advies uit te brengen aan de Minister
- Periode (1985) 1994 - 1996
- Grondslag Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 6.2
- Product Regeling aanwijzing Samenwerkingsverbanden van 15 september 1994, nr. DCM 94/1927, Stcrt. 1994/181
- 35.
- Actor Adviesorganen Minderhedenbeleid
- Handeling Het voorbereiden en vaststellen van een reglement van orde
- Periode (1985) 1994 - 1996
- Grondslag Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 9.1
- Product Reglement

36.
 Actor Minister van Binnenlandse Zaken
 Handeling Het goedkeuren van het reglement van orde van een adviesorgaan voor het minderhedenbeleid
 Periode (1985) 1994 - 1996
 Grondslag Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 9.2
 Product Reglement
37.
 Actor Adviesorganen Minderhedenbeleid
 Handeling Het op eigen initiatief of op aanvraag van de minister, Eerste Kamer of Tweede Kamer der Staten-Generaal uitbrengen van advies ten aanzien van het minderhedenbeleid van de regering
 Periode (1985) 1994 - 1996
 Grondslag Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 4.1-2
 Product Adviesrapport
 Opmerking 'De minister' is hier zowel de desbetreffende vakminister als de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
38.
 Actor Adviesorganen Minderhedenbeleid
 Handeling Het aanwijzen van medewerkers van het adviesorgaan vanuit de samenwerkingsverbanden van organisaties van minderheidsgroepen
 Periode (1985) 1994 - 1996
 Grondslag Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid van 5 september 1994, Stb. 1994/684, art. 4.1
39.
 Actor Adviesorganen Minderhedenbeleid
 Handeling Het voorbereiden en vaststellen van een jaarprogramma
 Periode (1985) 1994 - 1996
 Grondslag Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid van 5 september 1994, Stb. 1994/684, art. 6.1
 Product Jaarprogramma
40.
 Actor Adviesorganen Minderhedenbeleid
 Handeling Het jaarlijks uitbrengen van een schriftelijk verslag aan de minister van Binnenlandse Zaken
 Periode (1985) 1994 - 1996
 Grondslag Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 11; Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid van 5 september 1994, Stb. 1994/684, art. 6.2
 Product Jaarverslag
41.
 Actor Adviesorganen Minderhedenbeleid
 Handeling Het uitbrengen van een rapport over de taakvervulling van de (afzonderlijke) adviesorganen en eventuele toekomstige veranderingen in die taakvervulling
 Periode (1985) 1994 - 1996
 Grondslag Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329, art. 12

42.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het stellen van regels voor de toekenning van een subsidie aan samenwerkingsverbanden of aan een rechtspersoon opgericht door (een aantal) samenwerkingsverbanden van minderheden
Periode	1986 -
Grondslag	Begroting 1986 TK 1985-86 19200 hfdst. VII nr. 2, 16.2; Wet overleg minderhedenbeleid van 19 juni 1997, Stb. 1997/335, art. 6, gewijzigd bij Wet overige BiZa-subsidies van 27 november 1997, Stb. 1997/604, art. 10
Product	Besluit subsidiëring samenwerkingsverbanden minderheidsgroepen, Stcrt. 1986/72 en Stcrt. 1986/77, art. 2.2; Regeling subsidiëring samenwerkingsverbanden en gezamenlijke rechtspersoon minderheden van 16 september 1999, Stcrt. 1999/183
Opmerking	De Regeling subsidiëring samenwerkingsverbanden en gezamenlijke rechtspersoon minderheden vervangt het Besluit subsidiëring samenwerkingsverbanden minderheidsgroepen ³⁷ . Zij treedt voor de gezamenlijke rechtspersoon in werking per 1 januari 1999 en voor de samenwerkingsverbanden per 1 januari 2000

- 43.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van de hoogte van het subsidiebedrag dat wordt toegekend aan een samenwerkingsverband en/of gezamenlijke rechtspersoon toegelaten tot de LAO of het LOM
- Periode 1986 -
- Grondslag Besluit subsidiëring samenwerkingsverbanden minderheidsgroepen, Stcrt. 1986/72 en Stcrt. 1986/77, art. 5.1-2, 8 , laatstelijk gewijzigd bij beschikking nr. CIM98/62478 van 15 december 1998, onder A; Regeling subsidiëring samenwerkingsverbanden en gezamenlijke rechtspersoon minderheden, Stcrt. 1999/183, art. 9.1-2, 10.1-2
- Product Beschikking
- Opmerking In deze handeling is inbegrepen het (eventueel) vaststellen van:
- een voorschot
 - een basissubsidie
 - een grootte-subsidie
 - een jongerensubsidie
 - een vrouwensubsidie
 - een complexiteitssubsidie
- 44.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het toekennen van een subsidie aan samenwerkingsverbanden of voor een rechtspersoon opgericht door (een aantal) samenwerkingsverbanden van minderheden
- Periode 1986 -
- Grondslag Besluit subsidiëring samenwerkingsverbanden minderheidsgroepen, Stcrt. 1986/72 en Stcrt. 1986/77, art. 4; Regeling subsidiëring samenwerkingsverbanden en gezamenlijke rechtspersoon minderheden, Stcrt. 1999/183, art. 8
- Product Beschikking
- Opmerking In deze handeling is inbegrepen het toekennen van voorschotten, het toekennen van een basissubsidie, afhankelijk van de grootte van de minderheidsgroep die vertegenwoordigd wordt, en eventueel een jongeren- vrouwen- of complexiteitssubsidie
- 45.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van een controleprotocol ten behoeve van accountantsonderzoek met betrekking tot de samenwerkingsverbanden minderheden en de rechtspersoon samenwerkingsverbanden minderheden
- Periode 1999 -
- Grondslag Regeling subsidiëring samenwerkingsverbanden en gezamenlijke rechtspersoon minderheden van 16 september 1999, Stcrt. 1999/183, art. 17.2

2.8 Tijdelijke Wetenschappelijke Commissie Minderhedenbeleid (TWCM)

46.

Actor	Tijdelijke Wetenschappelijke Commissie Minderhedenbeleid
Handeling	Het adviseren van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake de toepassing van wetenschappelijke inzichten en onderzoeken op het minderhedenbeleid
Periode	1992 - 1996
Grondslag	Instellingsbeschikking TWCM nr. 1992/DCM92/1436 van 30 november 1992, Stcrt. 1992/242, art. 2
Opmerking	Onder deze handeling valt ook het doen verrichten van onderzoek in het kader van door de TWCM uit te brengen adviezen; het betreft zowel gevraagd als ongevraagd advies

3. Onderzoek en Kennisverwerving

47.

Actor Vakminister
Handeling Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek ten aanzien van het integratiebeleid minderheden
Periode 1978 -
Product offerte, contract, rapport
producten zijn o.m.
– “Allochtonen in Nederland”, jaarlijkse publicatie CBS
– “Rapportage Minderheden”, jaarlijkse rapportage SCP
Opmerking Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan

48.

Actor Vakminister
Handeling Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek ten behoeve van het integratiebeleid minderheden
Periode 1978 -
Product notities, verslagen, brieven

49.

Actor Vakminister
Handeling Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek ten behoeve van het integratiebeleid minderheden
Periode 1978 -

50.

Actor Vakminister
Handeling Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek ten behoeve van het integratiebeleid minderheden
Periode 1978 -
Product rekeningen, declaraties

51.

Actor Vakminister
Handeling Het (doen) ontwikkelen van systemen voor monitoring van de uitwerking van het integratiebeleid minderheden
Periode 1978 -

4. Het internationale aspect

Hoewel het Ministerie van Buitenlandse Zaken het eerstverantwoordelijke ministerie is waar het gaat om buitenlands beleid, speelt het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de internationale context een belangrijke rol en houdt zich op de internationale en Europese niveau bezig met een groot aantal aangelegenheden die betrekking hebben op het minderheden-, anti-discriminatie- en asielgerechtigdenbeleid.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties neemt op internationaal gebied deel aan, c.q. is betrokken bij overleg binnen de Europese Unie (de 1e Pijler, Met name Sociale Raad en JBZ-raad, voorportaal SCIFA) en de Raad van Europa. Ook op het niveau van de Verenigde Naties is het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties betrokken bij overleg over de uitbanning van rassendiscriminatie.

4.1 Internationale organisaties

4.1.1 Raad van Europa

ECRI

Na de topontmoeting van de regeringsleiders en staatshoofden van de lidstaten van de Raad van Europa in Wenen in 1993 is de ECRI (Europese Commissie tegen Rassendiscriminatie en Intolerantie) ingesteld.³⁸ De ECRI onderzoekt in de lidstaten de genomen maatregelen op het terrein van het recht, de politiek e.a. tegen racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en intolerantie. Voor elke lidstaat heeft een deskundige zitting in de Commissie. Het Nederlandse kandidaat-lid wordt door de ministers van Buitenlandse Zaken, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overleg voorgedragen. ECRI benoemt uiteindelijk de leden. Naast het onderzoek naar de nationale wetgeving doet de ECRI ook voorstellen om op lokaal, nationaal en Europees niveau racisme en intolerantie uit te bannen. Ook formuleert de ECRI algemene aanbevelingen van beleid voor de lidstaten. Bovendien onderzoekt ECRI ook de toepasbaarheid en effectiviteit internationale wetgeving voorzover deze betrekking heeft op bestrijding van racisme en intolerantie. De Commissie stelt een tweejaarlijks landenrapport (country-by-country approach) op ten aanzien van discriminatie en intolerantie. Dit rapport wordt in conceptvorm aan de Minister van Buitenlandse Zaken gestuurd, die het rapport vervolgens voor commentaar aan belanghebbende departementen toestuurt. ECRI verwerkt vervolgens dit commentaar in het definitieve rapport, dat vervolgens aan de lidstaat wordt toegezonden. Vervolgens heeft de lidstaat nog een termijn waarbinnen deze op het definitieve rapport kan reageren.

CDMG

Het Europees Comité ten aanzien van Migratie. Dit Comité met betrekking tot migratieonderwerpen vergadert tweemaal per jaar. In het verleden was de vertegenwoordiger van de minister van Binnenlandse Zaken / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid (DCIM) hier sterker bij betrokken. Tegenwoordig vindt er voornamelijk afstemmingsoverleg plaats met (vertegenwoordigers van) de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister van Justitie over de Nederlandse inbreng.

4.1.2 Verenigde Naties

CERD

Op grond van artikel 9.1 van het Verdrag inzake de uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie van 7 maart 1966 van de Verenigde Naties is de Nederlandse regering gehouden om elke twee jaar een rapport op te stellen ten aanzien van de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, rechtspraak en bestuur die de uitbanning van rassendiscriminatie tot doel hebben. Dit rapport wordt door de Commissie voor de uitbanning van Rassendiscriminatie (CERD) beoordeeld. Deze Commissie kan de regering bovendien om een rapportage verzoeken wanneer zij dat wenselijk of noodzakelijk acht, naast de reguliere tweejaarlijkse rapportage. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de nationale component van dit rapport, de minister van Buitenlandse Zaken heeft internationaal de eindverantwoordelijkheid. In Genève legt de Nederlandse regering verantwoording af voor het gevoerde beleid.

Zie hoofdstuk 4.2 voor de handelingen die betrekking hebben op de Europese Unie

52.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het opstellen en inbrengen van Nederlandse standpunten in comités, vergaderingen en conferenties van internationale organisaties inzake het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
Periode	1978 -
Opmerking	Het gaat hier onder meer om (comités en conferenties van): <ul style="list-style-type: none">– de Verenigde Naties– de Raad van Europa (o.m.CDMG)– de CVSE/OVSE– intergouvernementele overleggroepen

53.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het mede voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van internationale regelingen over het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
Periode	1978 -
Product	internationale regelingen, nota's, notities, rapporten
Opmerking	Het gaat hier onder meer om regelingen van (comités van): <ul style="list-style-type: none">– de Verenigde Naties– de Raad van Europa– de CVSE/OVSE– intergouvernementele overleggroepen

54.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het rapporteren over de naleving en implementatie van internationale regels in bestaande of nieuwe wet- en regelgeving op nationaal niveau ten aanzien van het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
Periode	1978 -
Grondslag	o.m. Verdrag inzake de uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie van 7 maart 1966 van de Verenigde Naties, Trb. 1967/48, art. 9.1
Product	Rapportage
Opmerking	Het gaat hier onder meer om rapporteren aan (comités van): <ul style="list-style-type: none">- de Verenigde Naties- de Raad van Europa- de CVSE/OVSE- intergouvernementele overleggroepen

4.2 De Europese Unie

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid houdt zich in EU-verband met meer onderwerpen bezig dan alleen de bestrijding van racisme, terwijl anderzijds minderhedenbeleid een te algemene term is, omdat uit het EG verdrag geen opdracht voortvloeit om minderhedenbeleid te voeren. Er bestaat dus ook geen specifieke expertgroep in die richting.

Aangezien de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid een coördinerende rol heeft, zijn er op de diverse deelterreinen altijd andere ministers eerstverantwoordelijk. Dit geldt ook voor de behandeling van dossiers in Brussel die verband houden met het beleidsterrein minderheden: zo is bijvoorbeeld bij ‘gezinshereniging’ en ‘rechten van langverblijvende derdelanders’ het Ministerie van Justitie eerstverantwoordelijke, bij ‘vrij verkeer derdelanders’ zijn de Ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen primair verantwoordelijk. Binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is CZW eerstverantwoordelijk wanneer het gaat om de behandeling van het ‘EU-handvest Grondrechten’ en bij een onderwerp als ‘Politieonderwijs in relatie tot de bestrijding van racisme’ is de Directie Politie primair verantwoordelijk.³⁹

De Europese Commissie ontwikkelt ten aanzien van onderwerpen die het minderhedenbeleid en anti-racisme en anti-discriminatie betreffen kaderrichtlijnen (Directives), die de afzonderlijke lidstaten vervolgens zelf moeten invullen.

De Europese Unie heeft in 1997 een Europees Waarnemingscentrum voor Racisme en Vreemdelingenhaat opgericht teneinde een meer effectief Europees antidiscriminatiebeleid te kunnen voeren. Dit centrum, dat in Wenen is gevestigd, heeft tot doel objectieve, betrouwbare en vergelijkbare gegevens te verzamelen en te analyseren met betrekking tot racistische verschijnselen in de Europese Unie. Daartoe is het de bedoeling dat het centrum een groot netwerk opbouwt van overheidsorganisaties, onderzoeksinstellingen en niet gouvernementele organisaties die zich met de bestrijding van racisme en discriminatie bezig houden. Uit alle Europese landen, waaronder ook Nederland zal informatie worden verzameld, geanalyseerd en vergeleken.

Er wordt een Richtlijn ontwikkeld met betrekking tot discriminatie op grond van Ras, waarbij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid betrokken is bij de nationale inbreng ten aanzien van de invulling van deze kaderrichtlijn. Verder is er een richtlijn in ontwikkeling met betrekking tot arbeid en discriminatie op grond van artikel 13 van het Verdrag van Amsterdam en artikel 1 van de Nederlandse Grondwet. De

Nederlandse inbreng ten aanzien hiervan wordt door de directie CZW van BZK behandeld.

55.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het benoemen/detacheren van ambtenaren bij de Europese Commissie of Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging binnen de EU
Periode 1978 -
Product Besluit

56.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het opstellen van concept-informatiefiches over voorstellen, mededelingen en Groenboeken van de Europese Commissie op het gebied van het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
Periode 1978 -
Product concept-fiches
Opmerking De interdepartementale WBNC stelt de informatiefiches vast. De handeling hiervoor is opgenomen in het concept-RIO "Gedane Buitenlandse Zaken"

57.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het voorbereiden van vergaderingen van Raadswerkgroepen met betrekking tot het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
Periode 1978 -
Opmerking De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) stelt de teksten voor de instructies op of stemt dit af met andere departementen, andere departementen handelen dit verder af richting Permanente Vertegenwoordiging. De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) woont de vergaderingen bij. De Permanente Vertegenwoordiging maakt de verslagen.

58.

Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling Het voorbereiden van vergaderingen van ad hoc groepen van Raden/Attachés met betrekking tot het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
Periode 1978 -
Opmerking De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) is betrokken bij interdepartementaal instructieoverleg en woont eventueel ook vergaderingen bij. De Permanente Vertegenwoordiging maakt de verslagen

- 59.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het voorbereiden van vergaderingen van de Coreper met betrekking tot het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
- Periode 1978 -
- Opmerking De instructies voor de Nederlandse vertegenwoordiger in de Coreper worden vastgesteld in interdepartementaal overleg onder leiding van het ministerie van Buitenlandse Zaken. DCIM is betrokken bij interdepartementaal instructieoverleg. De Permanente Vertegenwoordiging maakt de verslagen.
- 60.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het voorbereiden van een ad hoc High Level groep met betrekking tot (o.a.) het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie en het opstellen van verslagen van deze vergaderingen
- Periode 1998 -
- Grondslag Europees Verdrag , art. 13
- Opmerking De vertegenwoordiger van de minister (DCIM/CEI) is betrokken bij interdepartementaal vooroverleg en woont eventueel vergaderingen bij. Het opstellen van de verslagen is niet formeel geregeld, de verslagen krijgen geen nummer.
- 61.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het opstellen van departementale standpunten inzake agendapunten van Raadsvergaderingen met betrekking tot het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie en het opstellen van verslagen van Raadsvergaderingen
- Periode 1978 -
- Opmerking Nationale standpunten en onderhandelingsposities inzake agendapunten van Raadsvergaderingen komen tot stand in de Coördinatiecommissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen. De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) is betrokken bij de departementale afstemming en stelt daarvoor tekstbijdragen op. CEI woont de CoCo bij.
- 62.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het opstellen van departementale standpunten over algemene en op langere termijn spelende zaken van EU belang inzake het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
- Periode 1978 -
- Opmerking Overleg hierover in de Coördinatiecommissie op Hoog Ambtelijk Niveau (CoCoHan) leidt tot algemene rapporten aan de betrokken ministers. De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) levert teksten c.q. tekstbijdragen.

- 63.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het voordragen van personen voor zittingname in een raadgevend comité, beheerscomité of reglementeringscomité
- Periode 1978 -
- Grondslag Verordening (EG) nr. 1035/97 van de Raad van 2 juni 1997 houdende oprichting van een Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat, Publicatieblad EU 1997 L 151/1, art 1
- Product voordracht, nota's, brieven
- Opmerking De Raad benoemt de leden van de comités. De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) is betrokken bij overleg hierover en adviseert de minister Hieronder valt ook het voordragen van het lid/plaatsvervangend lid van de Raad van Bestuur van het Europees Waarnemingscentrum voor Racisme en Vreemdelingenhaat te Wenen (v.a. 1997)
- 64.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het opstellen en wijzigen van standpunten over door de Europese Commissie voorgestelde uitvoeringsbepalingen met betrekking tot het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie , die besproken worden in een raadgevend comité, beheerscomité of reglementeringscomité
- Periode 1978 -
- Opmerking Als onderdeel van de departementale standpuntbepaling kan overleg gevoerd worden met maatschappelijke groeperingen. Wanneer meerdere departementen betrokken zijn, leidt het eerstverantwoordelijke ministerie het coördinatie-overleg. Onder deze handeling valt ook het opstellen van instructies voor de Nederlandse vertegenwoordigers in de comités. De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) stelt teksten op voor instructies, of overlegt met het eerstverantwoordelijke ministerie. De Permanente Vertegenwoordiging of het eerstverantwoordelijke ministerie verzorgt de verslagen.
- 65.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het opstellen en wijzigen van standpunten over door de Europese Commissie voorgenomen besluiten, maatregelen en onderhandelingen met derde landen voor zover deze niet zijn vastgelegd in Raadsbesluiten en worden besproken in commissies en werkgroepen
- Periode 1978 -
- Opmerking Als onderdeel van de departementale standpuntbepaling kan overleg gevoerd worden met maatschappelijke groeperingen. Wanneer meerdere departementen betrokken zijn, leidt het eerstverantwoordelijke ministerie het coördinatie-overleg. Onder deze handeling valt ook het opstellen van instructies voor de Nederlandse vertegenwoordigers in de commissies en werkgroepen. De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) stelt teksten op voor instructies, danwel overlegt met het eerstverantwoordelijke ministerie. De Permanente Vertegenwoordiging of het eerstverantwoordelijke ministerie verzorgt de verslagen.

- 66.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het aan de Europese Commissie voordragen van deskundigen belast met de controle op de naleving van de bepalingen van communautaire besluiten betreffende het minderhedenbeleid en de bestrijding van intolerantie en rassendiscriminatie
- Periode 1978 -
- Grondslag Richtlijnen (directives)
- Product Besluit
- Opmerking De vertegenwoordiger van de minister (DCIM) is betrokken bij overleg en adviseert de minister
- 67.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het in overleg met de Minister van Buitenlandse Zaken (beleidsmatig) beoordelen van mogelijke interventies in zaken die voorkomen bij het Hof van Justitie te Luxemburg
- Periode 1978 -
- Grondslag o.a. Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie, art 20
- Product rapport / nota
- 68.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het aanwijzen van regeringsvertegenwoordigers in commissies of werkgroepen van de Europese Unie met betrekking tot het integratiebeleid
- Periode 1978 -
- 69.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het rapporteren over de implementatie van Europese regels in bestaande of nieuwe wet- en regelgeving op nationaal niveau met betrekking tot het integratiebeleid
- Periode 1958 (1978) -
- Grondslag o.m. Verordening (EG) nr. 1035/97 van de Raad van 2 juni 1997 houdende oprichting van een Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat, Publicatieblad EU 1997 L 151/1, art. 2a
- Product Rapportage, brieven
- Opmerking Dit is primair een zaak van de vakminister, maar de vertegenwoordiger van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid is betrokken bij de rapportage; Onder deze handeling valt ook het verstrekken van informatie aan het Europees Waarnemingscentrum voor Racisme en Vreemdelingenhaat
- 70.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het geven van aanwijzingen aan uitvoeringsorganen over de toepassing van internationale verdragen of verordeningen met betrekking tot het integratiebeleid
- Periode 1978 -
- Product circulaires

5. Asielgerechtigden

5.1 Uitplaatsing

Ten aanzien van de in Nederland verblijvende asielgerechtigden is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vanaf 1995 verantwoordelijk voor het uitplaatsingsbeleid naar de gemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor zowel de huisvesting van statushouders als de zorgverlening van asielzoekers met een voorwaardelijke verblijfsvergunning, de VVTV'ers. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in de (gewijzigde) Huisvestingswet, de Wet gemeentelijk zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf en de (gewijzigde) Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers.⁴⁰

Men maakt onderscheid tussen in totaal drie groepen statushouders. Ten eerste de asielzoekers die in Nederland als vluchteling zijn toegelaten, de A-statushouders. Ten tweede asielzoekers die een vergunning tot verblijf (VTV) hebben gekregen om zwaarwegende humanitaire redenen: de verblijfsgerechtigden. En ten derde de asielzoekers die een voorwaardelijk vergunning tot verblijf (VVTV) hebben: dit zijn “VVTV'ers” ofwel de vergunninghouders. Van deze vluchtelingen is het verzoek om asiel afgewezen, maar vanwege de algemene situatie in hun land van herkomst (in geval van bijvoorbeeld een oorlogssituatie) kunnen zij niet worden teruggestuurd. Nadat iemand drie jaar in het bezit is van een VVTV kan hij of zij in aanmerking komen voor een vergunning tot verblijf om klemmende redenen van humanitaire aard.

Op de VVTV'ers is voor wat betreft de uitplaatsing, huisvesting en zorg de Zorgwet VVTV van toepassing. In deze Zorgwet VVTV is de regeling voor gemeentelijke zorg ten aanzien van vluchtelingen met een VVTV-status vastgelegd, waaronder ook de zorg voor huisvesting valt. Een van de artikelen in de Huisvestingswet heeft voor wat betreft de uitplaatsing en huisvesting de A-statushouders en de verblijfsgerechtigden als doelgroepen.

De Staatssecretaris van Justitie maakt bekend hoeveel verblijfsgerechtigden/VVTV'ers er in totaal gehuisvest dienen te worden. Middels de circulaire taakstellingen huisvesting statushouders maakt de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/de Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid aan de Gemeenten bekend hoeveel statushouders het komende halfjaar in de verschillende gemeenten gehuisvest dienen te worden. De gemeenten (Burgemeester en Wethouders) zenden een afschrift aan de Minister van het verslag over de voortgang en de uitvoering van de taakstelling inzake huisvesting en zorg.

De staatssecretaris van VROM en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/de Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken met betrekking tot de huisvesting van statushouders en vergunninghouders door de gemeenten en provincies.

De Huisvestingswet *an sich* valt onder het ministerie van VROM. Dit ministerie heeft derhalve de verantwoordelijkheid voor de woningbouw, het ruimtelijk beleid, de woningtoewijzing en de herverdelingssystematiek en de verdeelsleutel daarvoor. Deze laatste twee taken zijn meer toegespitst op de taakstelling zoals die in de Huisvestingswet is vastgelegd.

Teneinde haar coördinerende verantwoordelijkheid voor de huisvesting vorm te geven heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken vanaf juli 1995 een aantal samenwerkings- en overlegvormen georganiseerd ten behoeve van de vaststelling van beoordelingsnormen, beleidsregels en wetsinterpreterende regels. Er is een overkoepelend overlegorgaan: de Begeleidingsgroep Taakstellingen (BGT). In deze BGT zijn alle bij de huisvestingstaakstellingen betrokken partijen vertegenwoordigd: de ministeries van Binnenlandse Zaken, VROM en Justitie, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en het COA en de Landelijke Centrales van woningcorporaties (NWR en NCIV). In de BGT wordt om de zes weken overleg gevoerd over alle aspecten rond de huisvestingstaakstellingen. Verder voert het ministerie in samenwerking met bovengenoemde actoren regelmatig in zowel regionaal verband als op landelijk niveau overleg met de provincies.

De Huisvestingswet van 1 oktober 1992 werd in 1995 gewijzigd, onder meer met het oog op de regeling waarmee werd voorzien in de huisvesting van bepaalde categorieën woningzoekenden (bijvoorbeeld vluchtelingen met A-status of VTV-status). Daarmee samenhangend werd de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers gewijzigd: hierin werd de coördinerende taak van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/De minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid met betrekking tot de huisvesting van deze categorieën vastgelegd.

De uitvoering van de uitplaatsing van statushouders werd bij voornoemde wetwijziging aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) toebedeeld.⁴¹ Hieronder valt zowel het bemiddelen van verblijfsgerechtigden en vergunninghouders naar woonruimte in de gemeenten als het financieel beheer met betrekking tot de bedragen die aan de gemeenten worden toegekend voor de huisvesting van vergunninghouders.

71.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het in samenwerking met de minister van VROM vaststellen van beoordelingsnormen, beleidsregels en wetsinterpreterende regels ten aanzien van de huisvesting van statushouders
Periode	1995 -
Grondslag	Huisvestingswet van 1 oktober 1992, Stb. 1992/548, zoals gewijzigd bij wet van 30 maart 1995, Stb. 1995/159, art 60b; Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158, art. 2
Product	Circulaires

72.

Actor	Minister van Justitie
Handeling	Het bekendmaken van het totale aantal verblijfsgerechtigden voor wie in het komende halfjaar in de huisvesting moet worden voorzien
Periode	1995 -
Grondslag	Huisvestingswet van 1 oktober 1992, Stb. 1992/548, zoals gewijzigd bij wet van 30 maart 1995, Stb. 1995/159, art 60b; Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158, art. 2.2, art. 2.4
Product	bekendmaking

- 73.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het stellen van nadere regels ten aanzien van de uitvoering van de gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf
- Periode 1995 -
- Grondslag Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158, art.30
- Product Regeling uitvoering Zorgwet VVTV van 13 juni 1995, Stcrt. 195/123;
Besluit nadere regels gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 7 juli 1997, Stcrt. 1997/142
- Opmerking Het gaat hier om nadere regels over:
- het verlenen van voorschotten aan de gemeente
 - de wijze van declareren van de rijksvergoeding
 - de gegevens die de gemeente in haar administratie dient bij te houden
- 74.
- Actor Minister van Justitie
- Handeling Het in overeenstemming met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid geven van aanwijzingen inzake de werkwijze en uitvoering van taken door het COA inzake de uitstroom naar gemeenten van verblijfsgerechtigden en vergunninghouders
- Periode 1995 -
- Grondslag Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers van 19 mei 1994, Stb. 1994/422, zoals gewijzigd 30 maart 1995, Stb. 1995/159, II art 2.
- Product o.m. Beschikking nr 4977003/95//DVB van 8 mei 1995 tot uitvoering financieel beheer door het COA
- 75.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van de hoogte van de bedragen die per vergunninghouder worden toegekend aan de gemeenten
- Periode 1995 -
- Grondslag Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158, art. 29
- 76.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van de vergoedingen aan de gemeenten voor de huisvesting van vergunninghouders
- Periode 1995 -
- Grondslag Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158, art 26
- Opmerking Hieronder valt o.m.:
- Het vaststellen van een voorschot
 - Het aan de hand van een declaratie vaststellen van de definitieve kosten
 - Het verrekenen van te veel of te weinig ontvangen voorschot

- 77.
- Actor Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
- Handeling Het toekennen van voorschotten aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders
- Periode 1995 -
- Grondslag o.m. Beschikking nr 4977003/95//DVB van 8 mei 1995 tot uitvoering financieel beheer door het COA
- Bron o.m. Protocol nr CIM 98/997 van 18 juni 1998, art. 3.1b-c
- Opmerking Het COA berekent de voorschotten en verzorgt de administratieve afhandeling namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid. Deze handeling wordt niet gewaardeerd en niet opgenomen in een BSD aangezien het COA een eigen RIO een BSD zal opstellen.
- 78.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het behandelen van bezwaar- en beroepschriften van gemeenten tegen de vaststelling van voorschotten met betrekking tot de huisvesting van status- en vergunninghouders
- Periode 1995 -
- Bron o.m. Protocol nr CIM 98/997 van 18 juni 1998, art. 3.1f
- Opmerking Het COA levert administratieve gegevens aan
- 79.
- Actor Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
- Handeling Het maken en bewaken van bestuurlijke afspraken met gemeenten over de wijze van uitplaatsing van verblijfsgerechtigden en vergunninghouders
- Periode 1995 -
- Bron o.m. Protocol nr CIM 98/997 van 18 juni 1998, art. 5b
- Opmerking Deze handeling wordt niet gewaardeerd en niet opgenomen in een BSD aangezien het COA een eigen RIO een BSD zal opstellen.
- 80.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het voeren van periodiek overleg met het COA over de uitvoering van de taakopdracht inzake de uitplaatsing van verblijfsgerechtigden en vergunninghouders
- Periode 1995 -
- Bron o.m. Protocol BiZa-COA nr CIM 98/997 van 18 juni 1998, art. 7
- 81.
- Actor Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
- Handeling Het rapporteren aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid over de uitvoering van de taken met betrekking tot de uitplaatsing en huisvesting van vergunninghouders en verblijfsgerechtigden
- Periode 1995 -
- Bron o.m. Protocol nr CIM 98/997 van 18 juni 1998, art.6b
- Product rapportages
- Opmerking Deze handeling wordt niet gewaardeerd en niet opgenomen in een BSD aangezien het COA een eigen RIO een BSD zal opstellen.

82.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid en de minister van VROM
Handeling	Het uitbrengen van verslag aan de Staten-Generaal over de doeltreffendheid en de effecten van de Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf ('Zorgwet VVTV') en de Huisvestingswet
Periode	1995 -
Grondslag	Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158, art. 33; Huisvestingswet van 1 oktober 1992, Stb. 1992/548, zoals gewijzigd bij wet van 30 maart 1995, Stb. 1995/159, art. 60b

5.2 Inburgering

De WIN is een uitvloeisel van regelingen die in 1996 waren ingevoerd, waarbij vooral op vrijwillige basis inburgeringscontracten tussen de overheid en nieuwkomers werden gesloten. Door de aanhoudende immigratie en op grond van het reeds gevoerde inburgeringsbeleid en de ervaring met inburgeringscontracten heeft de overheid ter ondersteuning van dit beleid een wettelijke verplichting ingevoerd voor zowel nieuwkomers als gemeenten. De gemeente waar een nieuwkomer zich vestigt is verantwoordelijk voor de uitvoering van het inburgeringsbeleid. De nieuwkomer is verplicht zich voor het inburgeringsonderzoek aan te melden en op grond daarvan kan hij verplicht worden aan een inburgeringsprogramma deel te nemen dat in overleg is opgesteld. De Wet Inburgering nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998 is vanaf 30 september 1998 van kracht.⁴² Het doel van de WIN is de bevordering van de zelfredzaamheid van nieuwkomers door middel van een inburgeringsprogramma.

Gemeenten zijn verplicht aan nieuwkomers op basis van een inburgeringsonderzoek een inburgeringsprogramma aan te bieden. Daarnaast heeft de nieuwkomer de verplichting zich aan te melden voor een inburgeringsonderzoek, op grond waarvan de nieuwkomer verplicht kan worden deel te nemen aan een inburgeringsprogramma. Dit programma omvat onder meer onderwijs in de Nederlandse taal, en oriëntatie op beroepen en de Nederlandse maatschappij. Daarnaast krijgen nieuwkomers ook nog maatschappelijke begeleiding. De WIN voorziet ook in mogelijkheden tot doorstromen naar vervolgonderwijs en instanties die hen kunnen helpen bij instroom op de arbeidsmarkt. Om te voorkomen dat zij meteen als groep een achterstand oplopen is het de bedoeling dat de nieuwkomers zo snel mogelijk zelfstandig kunnen functioneren in de Nederlandse samenleving.

Bij de totstandkoming van de WIN waren de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, OC&W en VWS betrokken, alsmede de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en belangenorganisaties van migranten en vluchtelingen.

De doelgroepen van de WIN zijn de vreemdelingen met een permanente verblijfsvergunning en vluchtelingen met A-status of VTV-status op humanitaire gronden. De in Nederland verblijvende vreemdelingen die over een voorwaardelijke vergunning tot verblijf (VVTV) beschikken, vallen pas bij omzetting van deze status naar een A- of VTV status onder de WIN. De wet geldt tevens voor nieuwkomers die de Nederlandse nationaliteit hebben, maar die buiten Nederland zijn geboren.

De WIN geldt voor zowel zogenoemde oudkomers als voor nieuwkomers. Met oudkomers worden de mensen bedoeld die al in Nederland zijn, maar die wanneer zij zich op dit moment in Nederland zouden vestigen ook onder de WIN zouden vallen. De WIN heeft betrekking op Turken, Marokkanen, Antillianen, Molukkers, Surinamers, vluchtelingen en woonwagenbewoners.

Ten behoeve van de inburgering van oudkomers is een bijdrageregeling ingesteld, waarbij aan een aantal gemeenten die een bepaald percentage allochtone inwoners hebben maar niet per definitie onder de Grote Steden vallen, een bijdrage wordt verstrekt die bedoeld is om de deelname van oudkomers aan opleidingstrajecten voor de beheersing van de Nederlandse taal te vergroten en te zorgen dat meer oudkomers dit traject succesvol afronden. Dit is de Bijdrageregeling inburgering oudkomers van november 1999. De bijdrage wordt verstrekt voor de periode van 2000 tot 2004. Deze bijdrageregeling is een uitbreiding van maatregelen die worden genomen in het kader van de sociale integratie en Grotestedenbeleid. Daar deze regeling specifiek gericht is op de stimulering van de integratie van oudkomers in gemeenten die niet binnen het Grote Stedenbeleid vallen, is zij hier opgenomen, aangezien zij ook sterk gerelateerd is aan de WIN.

Het toezicht op de uitvoering van de WIN wordt onder meer geregeld via artikelen uit de Leerplichtwet die ook in de WIN worden toegepast, maar ook onderdelen uit de Algemene bijstandswet dienen als grondslag voor toezicht als een nieuwkomer een bijstandsuitkering ontvangt. Verder is het mogelijk om bestuurlijke boetes op te leggen, die bij algemene maatregel van bestuur worden vastgesteld.

Als uitvloeisel van de WIN is er een aantal besluiten en ministeriële regelingen opgesteld, waarin de uitvoering van taken nader is aangegeven: het gaat hier om onder meer het boetebesluit inburgering nieuwkomers, het besluit opleidingseisen Nederlandse nieuwkomers en het uitvoeringsbesluit inburgering nieuwkomers (zie verder de lijst van geraadpleegde wet- en regelgeving). De WIN heeft raakvlakken met wet- en regelgeving van andere departementen, omdat bij de inburgering veel maatschappelijke terreinen een rol spelen waarvoor andere ministeries vanuit hun taakstelling zorgdragen: het ministerie van SZW (bijstandswet, arbeidsvoorziening), het ministerie van VWS (welzijnswet) en het ministerie van OC&W (leerplichtwet, Wet Educatie Beroepsonderwijs).

83.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid en Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Handeling	Het gezamenlijk voordragen van een amvb inzake regels met betrekking tot criteria voor het inburgeringsonderzoek, verhuizing en registratie van nieuwkomers
Periode	1998 -
Grondslag	Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261, art. 4.5, art. 14, art. 15.2
Product	Uitvoeringsbesluit inburgering nieuwkomers van 26 juni 1998, Stb. 1998/409

84.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Handeling	Het aanwijzen van een categorie Nederlanders en vreemdelingen die in Nederland verblijven voor een tijdelijk doel en die ontheffing krijgen van de verplichting een inburgeringsprogramma te volgen
Periode	1998 -
Grondslag	Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261, art.1.2c, art.3.6
Product	Regeling aanwijzing nieuwkomers wegens verblijf voor tijdelijk doel van 18 augustus 1998, Stcrt.1998/185

85.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het vaststellen van opleidingseisen voor nieuwkomers in Nederland die deelnemen aan het inburgeringsprogramma
Periode	1998 -
Grondslag	Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261, art. 3.1b
Product	Besluit opleidingseisen Nederlandse nieuwkomers van 25 juni 1998, Stb. 1998/408

- 86.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid en Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Handeling Het in gezamenlijk geven van regels voor de vergelijking van diploma's Nederlands als tweede of vreemde taal in het kader van het inburgeringsprogramma voor nieuwkomers in Nederland
- Periode 1998 -
- Grondslag Besluit opleidingseisen Nederlandse nieuwkomers van 25 juni 1998, Stb. 1998/408, art. 1.2
- Product ministeriële regeling, o.m. Regeling overzicht Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse opleidingen en diplomavergelijking Nederlandse nieuwkomers van 17 september 1998, Stcrt. 1998/183
- 87.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van modellen voor formulieren met betrekking tot de Wet inburgering nieuwkomers
- Periode 1998 -
- Grondslag Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261, art. 2.1, 13.3
- Product o.m. Vaststelling modelformulier aanmelding inburgering oudkomers van 10 september 1998, Stcrt. 1998/156; Vaststelling certificaat inburgering van 9 maart 1999, Stcrt. 1999/66
- 88.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid en Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Handeling Het gezamenlijk met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen voordragen van een amvb over nadere regels met betrekking tot de hoogte van de boete bij het overtreden van de Wet inburgering nieuwkomers
- Periode 1998 -
- Grondslag Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261, art. 18.7
- Product Boetebesluit inburgering nieuwkomers van 28 mei 1998, Stb. 1998/330
- 89.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het stellen van nadere regels ten aanzien van de verstrekking van bijdragen aan gemeenten voor de ontwikkeling en de uitvoering van gemeentelijk beleid ter stimulering van deelname aan onderwijstrajecten door oudkomers
- Periode 1999 - 2003
- Bron TK 1998-1999, 26 333, nr. 2; Kansen Krijgen Kansen Pakken, 1998, p. 35-36
- Product Bijdrageregeling inburgering oudkomers van 19 november 1999, Stcrt. 1999/230

90.	
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het vaststellen en toekennen van bijdragen aan gemeenten voor de ontwikkeling en de uitvoering van gemeentelijk beleid ter stimulering van deelname aan onderwijstrajecten door oudkomers
Periode	1999 - 2003
Grondslag	Bijdrageregeling inburgering oudkomers van 19 november 1999, Stcrt. 1999/230, art 2

6. Integratie

De kern van het integratiebeleid wordt gevormd door het stimuleren van de participatie van minderheden in de maatschappij (op de gebieden wonen, onderwijs, arbeid, welzijn), het bestrijden van de achterstand die daarin bestaat en het signaleren van knelpunten en initiëren en coördineren van oplossingen.

6.1 Werkgelegenheid voor minderheden

EMO en 1000 – banen plan Molukkers

Eén van de doelstellingen van het integratiebeleid minderheden was en is het bevorderen van evenredige kansen voor minderheden op de arbeidsmarkt. Het beleid ten aanzien van werkgelegenheid is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, maar via enkele projecten heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ook een bijdrage geleverd aan de verbetering van de arbeidspositie van minderheden, onder andere door middel van het project Werkgelegenheid voor Minderheden bij de Rijksoverheid, het EMO-plan (Etnische minderheden bij de overheid) en via het “1000-banenplan voor Molukkers”.

Eind jaren tachtig begin jaren negentig was de werkloosheid onder etnische minderheden (allochtonen) bijna driemaal zo hoog als onder de autochtone Nederlanders. In 1987 was het EMO plan gestart, nadat het kabinet had ingestemd met de voorlopige notitie over de bestrijding van de werkloosheid onder etnische minderheden. Doel van het EMO was de arbeidsdeelname van etnische minderheden bij de overheid te verhogen van 2 naar 3 procent in drie jaar. In 1991 bleek deze doelstelling bijna gehaald, maar de instroom vond vooral in de lagere schalen plaats en er was van evenredigheid nog geen sprake. Het EMO-plan werd daarom gecontinueerd tot 1995. De departementen konden zelf bepalen op welke wijze zij de verplichtingen die het EMO-plan met zich meebracht realiseerden. Periodiek informeerden zij de Minister van Binnenlandse Zaken, die vervolgens jaarlijks verslag uitbracht aan de Kamer.⁴³

In 1986 had het kabinet zich middels een overeenkomst met de organisaties van Molukkers verplicht 1000 en zo mogelijk 1200 Molukkers binnen en buiten de rijksoverheid aan een baan te helpen.⁴⁴ Dit project is in 1992 met succes afgesloten. (Dit plan valt als product onder handeling 2). Ter ondersteuning van dit plan was een werkgroep ingesteld die de voortgang van het 1000-banenplan bewaakte en aanbevelingen deed hoe eventuele knelpunten zouden kunnen worden opgelost, de Paritaire Werkgroep Werkgelegenheid Molukkers.

91.

Actor	Paritaire Werkgroep Werkgelegenheid Molukkers
Handeling	Het bewaken van de uitvoering van het werkgelegenheidsplan voor Molukkers en het adviseren met betrekking tot de oplossing voor eventuele knelpunten
Periode	1986 - 1990
Grondslag	Instellingsbeschikking nr. 1986/CM86/N1586 van 3 november 1986, art. 2

WBEEA, Wet Samen

Niet alleen de overheid nam maatregelen om de situatie te verbeteren, maar ook de sociale partners namen de verantwoordelijkheid voor het stimuleren van de werkgelegenheid onder minderheden. In november 1990 sloten de sociale partners in de Stichting van de Arbeid een akkoord voor het scheppen van banen voor de leden van minderheidsgroepen. De SER adviseerde in 1992 aan de Minister van Sociale Zaken over te gaan tot het opstellen van wetgeving over de informatie die door de werkgever moet worden verstrekt over het aantal allochtone werknemers binnen de onderneming, aangezien de achterstand op de arbeidsmarkt nog steeds groot was voor de leden van etnische minderheidsgroepen.

Daartoe is in 1994 een wet ter bevordering van de evenredige arbeidsdeelname van etnische minderheden in het leven geroepen (WBEEA).

De wet is ondertekend door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, maar gezien de strekking van de wet is zij opgenomen in dit RIO over het integratiebeleid ten aanzien van de etnische minderheden. In 1998 worden er in deze wet veranderingen aangebracht en de naam wordt gewijzigd in Wet Stimulering Arbeidsdeelname Minderheden ("Wet Samen"). Procedures zijn dan gestroomlijnd om de effectiviteit van de wet te bevorderen.

De werkingsduur van de Wet Stimulering Arbeidsdeelname is vastgesteld op 4 jaar en vervalt per 1 januari 2002, maar dit kan bij KB ook verlengd worden tot 2004, afhankelijk van de evaluatie van de werking van de wet. Dit is thans nog niet bekend, daarom is er bij de handelingen die voortvloeien uit deze wet nog geen eindjaar worden ingevuld bij de periode.

92.

Actor	Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Handeling	Het (bij KB) instellen van een commissies voor advisering over het beleid en wet- en regelgeving ten aanzien van de arbeidsdeelname van etnische minderheden
Periode	1994 -
Product	Ministeriële regeling ABA/AM/SCV/94/0799 tot instelling van de stuurgroep Allochtonen van 10 juni 1994, Stcrt. 1994/110

93.

Actor	Stuurgroep Allochtonen
Handeling	Het adviseren van de minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid inzake de arbeidsmarktpositie van etnische minderheden
Periode	1994 - 1998
Grondslag	Ministeriële regeling ABA/AM/SCV/94/0799 tot instelling van de stuurgroep Allochtonen van 10 juni 1994, Stcrt. 1994/110
Product	Adviesrapporten

94.

Actor	Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Handeling	Het voorbereiden van wetgeving ter bevordering van de arbeidsdeelname van allochtonen
Periode	1994 -
Product	Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 11 mei 1994, Stb. 1994/423; Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden van 9 april 1998, Stb. 1998/241
Opmerking	zie handeling 3 voor mede-voorbereiden door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (en minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid)

- 95.
- Actor Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Handeling Het voorbereiden van een amvb inzake de uitvoering van de wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen
- Periode 1994 -
- Grondslag Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 11 mei 1994, Stb. 1994/423, art 1.1c, 4.1, 4.5
- Product Besluit ter uitvoering van de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen, Stb. 1994/481
- Opmerking In een amvb wordt onder meer geregeld:
- a. het bepalen van doelgroepen uit de groepen van allochtonen waarvoor het beleid voortvloeiend uit de wetgeving geldt.
 - b. het stellen van nadere regels ten aanzien van het bijhouden van een afzonderlijke personeelsregistratie inzake het aantal werknemers dat uit een etnische minderheidsgroep afkomstig is.
- Bovengenoemde onderdelen a. en b. zijn opgenomen in respectievelijk art. 3 en art. 4.7 van de Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden.
- Het Besluit ter uitvoering van de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen, Stb. 1994/481 is ingetrokken in art. VI van de Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden van 9 april 1998, Stb. 1998/241
- 96.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het aanwijzen van een deel van de centrale overheid als afzonderlijke onderneming voor de toepassing van de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen
- Periode 1994 - 1998
- Grondslag Besluit ter uitvoering van de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 27 juni 1994, Stb. 1994/481, art. 2b
- 97.
- Actor Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Handeling Het stellen van nadere regels inzake de inrichting van het jaarverslag van ondernemingen
- Periode 1994 - 1998
- Grondslag Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 11 mei 1994, Stb. 1994/423, art. 7.2
- Product ministeriële regeling
- 98.
- Actor Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Handeling Het nader bepalen van een bestuurslichaam waar een openbaar schriftelijk verslag inzake de vertegenwoordiging van doelgroepen van minderheden in bedrijven wordt neergelegd
- Periode 1994 - 1998
- Grondslag Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 11 mei 1994, Stb.1994/423, art. 5.3
- Product Regeling uitvoering Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 24 juni 1994, ABA/WBIA/94/0040, Stcrt. 1994/122
- Opmerking Eerst waren de Kamers van Koophandel en Fabrieken daartoe aangewezen, daarna het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening ⁴⁵
- 99.
- Actor Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Handeling Het aanwijzen van ambtenaren die belast worden met het toezicht op de naleving van

Periode	de Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden 1998 -
Grondslag	Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden van 9 april 1998, Stb. 1998/241, art. 9.1, art 10.1
100.	
Actor	Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Handeling	Het doen van verslag aan de Staten-Generaal inzake de doeltreffendheid en effecten van de Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden
Periode	1998 -
Grondslag	Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden van 9 april 1998, Stb. 1998/241, art. IV
Product	Verslag

6.2 Remigratie

In 1996 besloot het kabinet met ingang van 1 januari 1997 de verantwoordelijkheid voor het remigratiebeleid en de toepassing van remigratieregelingen over te hevelen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, omdat dit beleid en de toepassing van de betrokken regelingen niet langer tot de kerntaken van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid konden worden gerekend.⁴⁶

Dit beleid en deze regelgeving was gebaseerd op artikel 28 van de Emigratiewet en betrof met name de Basisremigratiesubsidie 1985 en de Remigratieregeling 1985. Behalve dat deze regelingen onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kwamen, zou er op verzoek van de Tweede Kamer ook een aantal aanpassingen en verbeteringen dienen plaats te vinden ten aanzien van bestaande regelingen voor remigranten. Daartoe werd de Remigratiewet opgesteld, die in 1999 van kracht is geworden. De Emigratiewet is daarbij ingetrokken, maar dit had geen gevolgen voor de op grond van de Remigratieregeling 1985 vastgestelde beschikkingen, die van kracht bleven.

De verantwoordelijkheid voor de subsidierelatie met het Nederlands Migratie-Instituut ging in 1997 eveneens over van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (directie Bijstandszaken) naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (zie daarvoor handeling 9). Het Nederlands Migratie-Instituut is een onafhankelijke particuliere stichting die de voorlichting aan (potentiële) emigranten verzorgt. Zij onderhoudt nauwe contacten met de Sociale Verzekeringsbank en de internationale migratie-organisatie IOM. Er vindt afstemmingsoverleg plaats tussen de Sociale Verzekeringsbank, het Nederlands Migratie-Instituut en eventueel het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de inhoud en de uitgave van voorlichtingsmateriaal.

De voorzieningen die thans middels de Remigratiewet worden geregeld zijn onder meer tegemoetkomingen en uitkeringen bij remigratie naar het land van herkomst. Bij amvb worden nadere regels gesteld over de hoogte van deze tegemoetkoming en uitkering, eventuele gevolgen voor overige uitkeringen die de remigrant eventueel reeds ontvangt, de termijn waarbinnen op een aanvraag op remigratie moet zijn beslist en de termijn waarbinnen tot remigratie moet zijn overgegaan, alsmede data waarop het recht op voorzieningen ingaat c.q. vervalt. Ook worden bij amvb voorwaarden gesteld ten aanzien van de verstrekking van basisvoorzieningen, een periodieke uitkering (remigratie-uitkering), een tegemoetkoming in de kosten voor zelf afsluiten van een ziektekostenverzekering en voorzieningen inzake de mogelijkheid om binnen een bepaalde tijd terug te keren naar Nederland.

De Sociale Verzekerings Bank fungeerde in eerste instantie alleen als uitkeringsorgaan van remigratieuitkeringen. De bevoegdheid om op aanvragen te beschikken lag bij de Minister. Vanaf 1 juli 1994 is de Sociale Verzekerings Bank verantwoordelijk voor de integrale uitvoering van beide remigratieregelingen en vanaf 1999 voor de uitvoering van de Remigratiewet. De regelende en verordenende bevoegdheden bleven bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en vanaf 1 januari 1997 bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

- 101.
- Actor a. Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
b. Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het voorbereiden van amvb's waarin regels worden gesteld met betrekking tot financiële hulp aan remigranten en geremigreerden
- Periode a. 1985-1997
b. 1997-
- Grondslag Emigratiewet van 28 december 1967, Stb. 1967/659, art. 28;
Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, art. 2.2, art. 3, art. 4.1 en 4.3, art 6, art. 7.1, art. 8c.2
- Product Experimentele Remigratieregeling 1985 van 8 november 1985, Stb. 1985/595;
Basisremigratiesubsidieregeling 1985 van 8 november 1985, Stb. 1985/596;
Besluit voorzieningen Remigratiewet van 14 oktober 1999, Stb. 1999/446;
Besluit begroting en verantwoording Remigratiewet van 13 maart 2000, Stb. 2000/127;
Uitvoeringsbesluit Remigratiewet van 15 maart 2000, Stb. 2000/128
- 102.
- Actor a. Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
b. Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van de hoogte van het bedrag van de remigratie-uitkering
- Periode a. 1985-1997
b. 1997 -
- Grondslag Experimentele Remigratieregeling 1985 van 8 november 1985, Stb. 1985/595, art. 8.5;
Besluit voorzieningen Remigratiewet van 14 oktober 1999, Stb. 1999/446, art. 7.1
- Product Beschikking
- 103.
- Actor a. Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
b. Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van de hoogte van bedragen voor de vergoeding van kosten die gemaakt worden voor vervoer naar het land van bestemming en hervestiging aldaar
- Periode 1997 -
- Grondslag Basisremigratiesubsidieregeling 1985 van 8 november 1985, Stb. 1985/596, art.3;
Besluit voorzieningen Remigratiewet van 14 oktober 1999, Stb. 1999/446, art. 2-5
- Product Ministerieel besluit van algemene strekking
- Opmerking Dit zijn kosten van het vervoer van de remigrant, zijn partner en hun kinderen, kosten van vervoer van een bedrijfsinventaris, personenauto of hulpmiddelen voor een gehandicapte en de opslagkosten voor voornoemde goederen en kosten voor hervestiging
- 104.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen van de hoogte van het bedrag ter tegemoetkoming in de kosten van het zelf afsluiten van een ziektekostenverzekering in het land van bestemming
- Periode 1999 -
- Grondslag Besluit voorzieningen Remigratiewet van 14 oktober 1999, Stb. 1999/446, art. 10.1

105.
 Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
 Handeling Het stellen van regels over de wijze en het tijdstip van uitbetalen van vergoedingen en tegemoetkoming in de kosten met betrekking tot remigratie
 Periode 1999 -
 Grondslag Besluit voorzieningen Remigratiewet van 14 oktober 1999, Stb. 1999/446, art. 6
 Product ministeriële regeling
106.
 Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
 Handeling Het stellen van (nadere) regels ten behoeve van het uitvoeren van de Remigratiewet door de SVB
 Periode 1999 -
 Grondslag Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art. 8a.2, 8h.2;
 Besluit begroting en verantwoording Remigratiewet van 13 maart 2000, Stb. 2000/127, art. 5;
 Product Regeling uitvoering en informatieverstrekking SVB van 15 maart 2000, Stcrt. 2000/62
107.
 Actor Sociale Verzekeringsbank
 Handeling Het opstellen van beleidsregels met betrekking tot de uitvoering van de Remigratiewet
 Periode 1994 -
 Grondslag O.m. Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art. 8a
 Product Besluit beleidsregels van 28 april 2000, Stcrt. 2000/91
 Opmerking Het Besluit beleidsregels van de SVB heeft betrekking op de uitvoering van alle taken van de SVB, niet alleen de uitvoering van de Remigratiewet
108.
 Actor Sociale Verzekeringsbank
 Handeling Het verstrekken van inlichtingen, gegevens en bescheiden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid over de uitkering van voorzieningen aan remigranten
 Periode 1994 -
 Grondslag Vaststelling controleprotocol in het kader van de Remigratiewet (Stcrt. 2000/62) en Regeling uitvoering en informatieverstrekking SVB van 15 maart 2000 (Stcrt. 2000/62, art. 4 - 8
109.
 Actor Sociale Verzekeringsbank
 Handeling Het voeren van overleg met het Nederlands Migratie-Instituut (NMI) en/of de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid over de voorlichting ten aanzien van remigratie
 Periode 1994 -
 Grondslag Regeling uitvoering en informatieverstrekking SVB van 15 maart 2000, Stcrt. 2000/62, art. 2.2

110.

Actor Sociale Verzekeringsbank

Handeling Het rapporteren aan de de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid over de gemaakte uitgaven en kosten inzake de uitkering van voorzieningen aan remigranten

Periode 1994 -

Grondslag Samenwerkingsovereenkomst SVB met Ministerie SZW (1994-1997), later BZ (1997-2000), Besluit houdende wijziging van de Remigratieregeling 1985 en de Basisremigratiesubsidieregeling 1985 (Stb. 1994/483), Overeenkomst tussen de Staat der Nederlanden en de SVB betreffende de uitvoering van de remigratieregelingen 1995, Vaststelling controleprotocol in het kader van de Remigratiewet (Stcrt. 2000/62) en Besluit begroting en verantwoording Remigratiewet (Stb. 2000/127) en Regeling uitvoering en informatieverstrekking SVB van 15 maart 2000 (Stcrt. 2000/62), art. 9 - 10

Product rapportages

Opmerking Deze tussentijdse rapportages worden door de SVB minstens 6 maal per jaar aangeboden

111.

Actor Sociale Verzekeringsbank

Handeling Het toekennen van vergoedingen van kosten die bij een remigratie worden gemaakt en remigratie-uitkeringen ten behoeve van de daarvoor in aanmerking komende remigranten

Periode 1994 -

Grondslag Aanwijzingsbesluit Experimentele Remigratieregeling 1985 (Stb.1991/203), Besluit wijziging Remigratieregeling 1985 en Basisremigratiesubsidieregeling 1985 (Stb.1994/483) en wijzigingen o.a.(Stb. 1996/678) en (Stb. 1998/145), Overeenkomst tussen de Staat der Nederlanden en de SVB betreffende de uitvoering van de remigratieregelingen 1995, Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij Wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art 8a.1, Uitvoeringsbesluit Remigratiewet (Stb. 2000/128), gewijzigd in 2001 (Stb. 2001/396), Besluit voorzieningen Remigratiewet (Stb. 1999/232) en (Stb. 1999/446, periodiek gewijzigd, Regeling vaststelling bedragen Remigratiewet (Stcrt. 2000/62), periodiek gewijzigd, Regeling vergoeding bijdragen Remigratiewet (Stcrt. 2000/62)

Opmerking Tot de uitvoering door de SVB behoort:

- het behandelen van aanvragen van voorzieningen voor remigratie
- het verstrekken van deze voorzieningen, met uitzondering van een ziekenfondsverzekering

112.

Actor Sociale Verzekeringsbank

Handeling Het vaststellen van controlevoorschriften voor de uitvoering van de Remigratiewet

Periode 1994 -

Grondslag Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij Wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art. 8g.1

Product Controlevoorschriften Remigratiewet van 28 april 2000, Stcrt. 2000/91

Opmerking de controlevoorschriften behoeven de goedkeuring van de minister, zie ook handeling 101

- 113.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het goedkeuren van controlevoorschriften opgesteld door de SVB voor een juiste uitvoering van de Remigratiewet
- Periode 1999 -
- Grondslag Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij Wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art. 8g.3
- 114.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het voorbereiden van een besluit of amvb waarmee voorzieningen worden getroffen indien de SVB de uit de Remigratiewet voortvloeiende verplichtingen niet nakomt
- Periode 1999 -
- Grondslag Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij Wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art. 8i.1,3
- Product Koninklijk Besluit, amvb
- Opmerking Een besluit zoals bedoeld in art 8i.1 wordt door de minister terstond aan de Staten-Generaal gezonden.
- 115.
- Actor Sociale Verzekeringsbank
- Handeling Het voorbereiden in het kader van de uitvoering van de Remigratiewet van
- een begroting en vijfjarige raming van uitgaven, kosten en ontvangsten
 - een aanvraag voor een voorschot en eventuele tussentijdse aanpassing
 - de eindafrekening
 - de jaarrekening
 - een verslag van werkzaamheden over het gevoerde beleid
 - een controleprotocol inzake rechtmatigheid en getrouwheid van de jaarrekening
- Periode 1999 -
- Grondslag Overeenkomst tussen de Staat der Nederlanden en de SVB betreffende de uitvoering van de remigratieregelingen 1995, Samenwerkingsovereenkomst SVB met ministerie SZW (1994-1997), later BZ (1997-2000), Besluit houdende wijziging van de Remigratieregeling 1985 en de Basis remigratiesubsidieregeling 1985 (Stb. 1994/483), Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij Wet van 16 september 1999 (Stb. 1999/426), art. 8c.1, Besluit begroting en verantwoording Remigratiewet (Stb. 2000/127) en Vaststelling controleprotocol in het kader van de Remigratiewet (Stcrt. 2000/62)

- 116.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het goedkeuren of vaststellen ingevolge de Remigratiewet van:
- een begroting en vijfjarige raming van uitgaven, kosten en ontvangsten, opgesteld door de SVB
 - een aanvraag door de SVB voor een voorschot en eventuele tussentijdse aanpassing
 - de eindafrekening
 - de jaarrekening
 - een verslag van werkzaamheden over het gevoerde beleid
 - een controleprotocol inzake rechtmatigheid en getrouwheid van de jaarrekening
- Periode 1999 -
- Grondslag Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij Wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art. 8c.1
- Product o.m. Vaststelling Controleprotocol Remigratiewet van 9 maart 2000, Stcrt. 2000/62
- 117.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het vaststellen en toekennen van de vergoeding aan de SVB van uitgaven van voorzieningen die door de SVB worden betaald en kosten die door de SVB worden gemaakt bij de uitvoering van de Remigratiewet
- Periode 1999 -
- Grondslag Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, zoals gewijzigd bij Wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426, art. 8b.2
- 118.
- Actor Tijdelijk instituut voor coördinatie en afstemming te laste van het Algemeen Werkloosheidsfonds (Tica) / Landelijk instituut sociale verzekeringen (Lisv)
- Handeling Het aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vergoeden van de kosten van de toegekende remigratiebijdragen
- Periode 1997 -
- Grondslag Regeling vergoeding remigratiebijdragen van 19 december 1996, Stcrt. 1996/250, art. 2;
Regeling vergoeding bijdragen Remigratiewet van 28 maart 2000, Stcrt. 2000/62, art. 2
- 119.
- Actor Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- Handeling Het uitbrengen van verslag aan de Staten-Generaal over de doeltreffendheid en de effecten van de Remigratiewet
- Periode 1999 -
- Grondslag Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, art. 9

125.

Handeling	Het verzorgen van de uitbetalingen/betaalbaarstellingen van remigratie-uitkeringen
Periode	1985-
Grondslag	Experimentele Remigratieregeling 1985 van 8 november 1985, Stb. 1985/595 artikel 9 Basisremigratiesubsidieregeling 1985 van 8 november 1985, Stb. 1985/596 artikel 12 Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, art. 13
Opmerking	Deze handeling is na het driehoeksoverleg ten behoeve van de vaststelling van het BSD (jan. 2002) aan het RIO toegevoegd. Derhalve wijkt de doorlopende nummering hier af.

6.3 Bijzondere uitkeringen: Rietkerk-uitkering

In 1986 was het 35 jaar geleden dat de eerste personen van een groep van ruim vierduizend gezinnen en alleenstaanden onder de zorg van de regering vanuit voormalig Nederlands Indië naar Nederland kwamen. De groep bestond vooral uit Molukse ex-KNIL militairen en hun gezinnen, maar ook niet-militairen met hun gezinnen en alleenstaande vrouwen maakten er deel van uit. Voor velen van deze mensen was de aankomst en het verblijf in Nederland noodgedwongen en ongewenst.

De gebeurtenissen rond de komst van deze groep waren in 1986 onderwerp van herdenking en bezinning. In het kader van de herdenking werd besloten om een jaarlijkse uitkering toe te kennen aan degenen, die tot die groep van ruim vierduizend gezinnen en alleenstaanden behoorden en voor een uitkering in aanmerking kwamen. Het besluit is genoemd naar wijlen minister Rietkerk, die het voorstel voor deze uitkering in eerste instantie had gedaan. Het Besluit Rietkerk-uitkering uit 1986 is in 1988 vervangen door de Wet Rietkerk-uitkering.

120.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het bepalen van de vormgeving van de herdenkingspenning
Periode	1986-
Grondslag	Besluit Rietkerk-uitkering van 21 oktober 1986, Stb. 1986/523 art 7.5; Wet Rietkerk-uitkering van 26 mei 1988, Stb. 1988/226, art. 7.6
Product	Ontwerp van de Herdenkingspenning

121.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het stellen van regels over de uitvoering van de Rietkerk-uitkering
Periode	1986-
Grondslag	Besluit Rietkerk-uitkering van 21 oktober 1986, Stb. 1986/523 art 11; Wet Rietkerk-uitkering van 26 mei 1988, Stb. 1988/226, art. 11
Product	Besluit bevoegdheid behandeling aanvragen om Rietkerk-uitkering, Stcrt. 1986/219; Besluit aanvraag Rietkerk-uitkering en herdenkingspenning, Stcrt. 1986/219

122.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
Handeling	Het toekennen van een jaarlijkse uitkering en het uitreiken van een herdenkingspenning aan rechthebbenden op een Rietkerk-uitkering
Periode	1986-
Grondslag	Besluit Rietkerk-uitkering van 21 oktober 1986, Stb. 1986/523 art 4, art 7.1-4; Wet Rietkerk-uitkering van 26 mei 1988, Stb. 1988/226, art. 1.2, art. 4, art. 7.1-5
Product	Uitkering, herdenkingspenning
Opmerking	De aanvraag voor de herdenkingspenning wordt gelijktijdig met de aanvraag voor de uitkering ingediend (Wet Rietkerk-uitkering, art. 7.2) en er wordt geen herdenkingspenning uitgereikt indien geen uitkering wordt toegekend (Wet Rietkerk-uitkering, art. 7.3)

6.4 Tijdelijke bijdrageregeling bestuurskosten gemeenten

In 1981 werd een tijdelijke bijdrageregeling in het leven geroepen waarmee coördinatie van het minderhedenbeleid op lokaal (gemeentelijk) niveau wordt gestimuleerd, de “Tijdelijke Bijdrageregeling extra bestuurskosten minderhedenbeleid gemeenten” (EBK-regeling). Net als op nationaal niveau ging het om het aanpakken en oplossen van knelpunten op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid, huisvesting, gezondheidszorg, welzijn en rechtspositie. Deze regeling was ook bedoeld om de inspraak en voorlichting op lokaal niveau te bevorderen.

Bij het totstandkomen van de regeling werd advies en commentaar gegeven door de VNG, Raad van Gemeentefinanciën, Inspraakorgaan Welzijn Molukkers, de Landelijke Commissie van Antilliaanse Welzijnsinstellingen, Stichting Nederlands Centrum Buitenlanders, Stichting Landelijke Federatie van Welzijnsinstellingen voor Surinamers, de Stichting Lalla Rookh en het Landelijk Woonwagewerk.

De gemeenten dienden jaarlijks een aanvraag in voor een bijdrage in de bestuurskosten. Deze aanvraag vormde een onderdeel van het gehele beleidsplan dat een gemeente indiende voor het minderhedenbeleid dat gevoerd zou gaan worden. De subcommissie Financiën van de Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid (ICM) nam deze aanvragen in behandeling en droeg zorg voor de afhandeling ervan, waarbij gekeken werd welke activiteiten op het gebied van het minderhedenbeleid reeds gesubsidieerd werden. De regeling was tot 1983 geldig, met de mogelijkheid tot jaarlijkse verlenging, terwijl aan een meer definitieve regeling voor het verlenen van bijdragen werd gewerkt. De tijdelijke bijdrageregeling is uiteindelijk onder de zorg van het gemeentefonds gekomen

123.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het stellen van nadere regels ten aanzien van een tegemoetkoming in de bestuurskosten in het kader van het lokale minderhedenbeleid
Periode	1981 - ca 1985
Bron	Memorie van Toelichting Begroting 1980-81 dossier 16 400, hoofdstuk VII nr 2 blz. 37
Product	Tijdelijke bijdrageregeling extra bestuurskosten minderhedenbeleid van 23 februari 1981, Stcrt. 1981/41

124.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het toekennen van een bijdrage aan gemeenten voor extra bestuurskosten voor het coördineren van het lokale minderhedenbeleid
Periode	1981 - ca 1985
Grondslag	Tijdelijke bijdrageregeling extra bestuurskosten minderhedenbeleid van 23 februari 1981, nr. CM 80/4960, Stcrt. 1981/41, art.3
Opmerking	De minister stelt het aantal ingezetenen uit minderheidsgroepen vast waarop de bijdrage wordt gebaseerd

N.B. Naar aanleiding van het driehoeksoverleg ten behoeve van de vaststelling van het BSD Coördinatie Integratiebeleid Minderheden (jan. 2002) is er één handeling (met als actor de Sociale Verzekeringsbank) toegevoegd. Deze handelingen (nr. 125) staat vermeld onder paragraaf 6.2 Remigratie.

Overzicht van geraadpleegde bronnen

Wet- en Regelgeving

Organisatie-onderdelen

- Beschikking nr. CB 78/U63 tot instelling en taakstelling stafafdeling beleidscoördinatie t.a.v. de Molukse Minderheid in Nederland, Stcrt. 1978/221
- Beschikking nr. CF 80/U3 van 13 februari 1980, artikel 3 (Instelling Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur en Directie Coördinatie Minderhedenbeleid)

Commissies

- Woonwagenwet van 21 februari 1968, Stb. 1968/98, art 38- 42
- Beschikking nr. CM 80/U 698 van 6 oktober 1980 tot instelling van de ICM, Stcrt. 1980/213
- Beschikking nr DCM 98/54.500 van 12 januari 1999 tot instelling ICIM, Stcrt 1999/57
- Beschikking instelling/wijziging ACOM nr. CM 81/U 1505 van 28 december 1981, Stcrt. 1982/11
- Beschikking instelling ICOM van 29 januari 1979, Stcrt. 1979/21
- Instellingsbeschikking TWCM nr. 1992/DCM92/1436 van 30 november 1992, Stcrt. 1992/242

Advisering en Inspraak

- Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van. 21 april 1994, Stb. 1994/329
- Wet Overleg Minderheden van 19 juni 1997, Stb. 1997/335 Besluit Adviesorganen Minderhedenbeleid en werkwijze van de adviesorganen van 5 september 1994, Stb. 1994/684
- Besluit subsidiëring samenwerkingsverbanden minderheidsgroepen, Stcrt. 1986/72 en 77
- Regeling subsidiëring samenwerkingsverbanden en gezamenlijke rechtspersoon minderheden, Stcrt 1999/183
- Besluit van 31 maart 1995 DCM 95/293, Stcrt. 1995/76
- Besluit van 7 juni 1996 CIM 96/1028, Stcrt 1996/117
- Besluit van 7 juni 1996 CIM 96/1028, Stcrt 1996/117

Internationaal

- Verdrag inzake de uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie van 7 maart 1966 van de Verenigde Naties, Trb. 1967/48
- Protocol betreffende het Statuut van het (Europees) Hof van Justitie
- Verordening (EG) nr. 1035/97 van de Raad van 2 juni 1997 Publicatieblad EU 1997 L 151/1

Uitplaatsing

- Huisvestingswet van 1 oktober 1992, Stb. 1992/548, zoals gewijzigd bij wet van 30 maart 1995, Stb.1995/159
- Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158
- Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers van 19 mei 1994, Stb. 1994/422, zoals gewijzigd 30 maart 1995, Stb. 1995/159
- Regeling uitvoering Zorgwet VVTV van 13 juni 1995, Stcrt. 1995/123
- Nadere regels gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 7 juli 1997, Stcrt. 1997/142
- Beschikking nr. 4977003/95//DVB van 8 mei 1995 tot uitvoering financieel beheer door het COA
- Protocol nr CIM 98/997 van 18 juni 1998

Inburgering

- Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261
- Boetebesluit inburgering nieuwkomers van 28 mei 1998, Stb. 1998/330
- Besluit opleidingseisen Nederlandse nieuwkomers van 25 juni 1998, Stb. 1998/408
- Uitvoeringsbesluit inburgering nieuwkomers van 26 juni 1998, Stb. 1998/409
- Vaststelling modelformulier aanmelding inburgering oudkomers van 10 september 1998, Stcrt 1998/156
- Bijdrageregeling inburgering oudkomers van 19 november 1999, Stcrt. 1999/230

Werkgelegenheid

- Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 11 mei 1994, Stb. 1994/423
- Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden van 9 april 1998, Stb. 1998/241
- Besluit ter uitvoering van de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen, Stb. 1994/481
- Ministeriële regeling ABA/AM/SCV/94/0799 tot instelling van de stuurgroep Allochtonen van 10 juni 1994, Stcrt. 1994/110
- Regeling uitvoering Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen van 24 juni 1994, ABA/WBIA/94/0040, Stcrt. 1994/122
- Beschikking nr. 1986/CM86/N168 van 3 november 1986 tot instelling van de Paritaire Werkgroep Werkgelegenheid Molukkers

Remigratie

- Emigratiewet van 28 december 1967, Stb. 1967/659
- Remigratiewet van 22 april 1999, Stb. 1999/232, gewijzigd bij wet van 16 september 1999, Stb. 1999/426
- Experimentele Remigratieregeling 1985 van 8 november 1985, Stb. 1985/595
- Besluit voorzieningen Remigratiewet van 14 oktober 1999, Stb. 1999/446
- Besluit begroting en verantwoording Remigratiewet van 13 maart 2000, Stb. 2000/127
- Regeling uitvoering en informatieverstrekking SVB van 15 maart 2000, Stcrt. 2000/62
- Controleprotocol in het kader van de Remigratiewet van 9 maart 2000, Stcrt. 2000/62

Bijzondere uitkeringen en bijdrageregelingen

- Besluit Rietkerk-uitkering van 21 oktober 1986, Stb. 1986/523
- Wet Rietkerk-uitkering van 26 mei 1988, Stb. 1988/226
- Besluit bevoegdheid behandeling aanvragen om Rietkerk-uitkering, Stcrt. 1986/219
- Besluit aanvraag Rietkerk-uitkering en herdenkingspenning, Stcrt. 1986/219
- Tijdelijke bijdrageregeling extra bestuurskosten minderhedenbeleid van 23 februari 1981, nr. CM 80/4960, Stcrt. 1981/41

Kamerstukken

- Begroting. Ministerie van Binnenlandse Zaken, TK 1986-1987, 19 700, hfdst. VII nr. 2 blz 24
- Werk en minderheden, Minderhedennota 1993, TK 1992-1993, 22 825
- Integratiebeleid Etnische Minderheden, Contourennota, TK 1993-1994, 23 684
- Criminaliteit in Relatie tot de Integratie van Etnische Minderheden, TK 1997-1998, 25 726
- Kansen krijgen kansen pakken, Integratiebeleid 1999-2002, TK 1998-1999, 26 333
- Rapportage Integratiebeleid Etnische Minderheden, TK 1999-2000, 26 815

Literatuur

- H.B. Entzinger: Overheidsbeleid, blz. 251, in: ‘Etnische Minderheden in Nederland’, red. H.B. Entzinger, P.J.J. Stijnen (Meppel, e.a. 1990)
- “Het gecoördineerde minderhedenbeleid in beeld”, Directie Coördinatie Minderhedenbeleid (1992)
- Zorgwet VVTV en uitplaatsing Statushouders, vragen en antwoorden uit de praktijk, Directie Coördinatie Minderhedenbeleid (1996)

Materiedeskundigen

Drs. F.P. van Beetz (DCIM/A)

Mw. Mr. W.A.J.M. van Dooren (DCIM/EJA)

Mr. H.K. Fernandes Mendes (Directeur DCIM)

Drs. G.C. Fredriks (DCIM/EJA)

Dr. G.M.J.M. Koolen (DCIM/K)

Mw. Drs. A.M. Miedema (DCIM/I)

Drs. L.A. de Nennie (DCIM/A)

Drs. W.J. Palm (DCIM/I)

Mr. J.M. Tilmans (DCIM/EJA)

A.C. Wijntuin (DCIM/BO)

Drs. J.G. de Zeeuw (DCIM/I)

Noten

- ¹ “Schappelijk Welzijn op maat 1945-1996, een institutioneel onderzoek naar beleidsterreinen binnen het taakgebied welzijn, 1945-1996” door dr. B. Jaski, concept mei 1998
- ² “De toelating van vreemdelingen, een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein toelating van vreemdelingen 1945-1993” door drs. C.K. Berghuis, W. Hoffstädt, W.D. Küller, uitg. Rijksarchiefdienst/PIVOT en Min. OC&W, Den Haag 1994 (PIVOT-rapport nr. 23)
- ³ “Coördinatie op hoog niveau, institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen 1945-1990” door dr. L. Hovy, uitg. Rijksarchiefdienst/PIVOT en Min. WVC, Den Haag 1992 (PIVOT-rapport nr. 1)
- ⁴ “Geld(t) voor overzee, een institutioneel onderzoek naar overzeese pensioenen en eenmalige uitkeringen aan Indische oorlogsslachtoffers door drs. N.J.W. de Goeje, uitg. Min. van Binnenlandse Zaken/DMO, Rijksarchiefdienst/PIVOT (PIVOT-rapport nr 34)
- ⁵ “Financiële en bestuurlijke organisatie decentrale overheden”, door drs. J. Velsink, conceptfase 1999-2000
- ⁶ H.B. Entzinger: Overheidsbeleid, blz. 251, in: ‘Etnische Minderheden in Nederland’, red. H.B. Entzinger, P.J.J. Stijnen (Meppel, e.a.. 1990) De Ambonezen en Molukkers verbleven in de eerste jaren in speciale kampen en ontvingen van de overheid volledige verzorging. Het was hun aanvankelijk ook verboden om in Nederland te werken.
- Dit beleid vormt een contrast met de wijze waarop de regering omging met de groep gepatriëerden en Indische Nederlanders die in ongeveer dezelfde jaren als de Molukkers naar Nederland kwam. Het beleid jegens hen was er juist zeer op gericht om deze groepen zo snel mogelijk op te nemen in de Nederlandse samenleving, zonder overigens rekening te houden met hun verlangens op sociaal-cultureel gebied. Zij werden aanvankelijk ondergebracht in contractpensions en er werden woningwetwoningen ter beschikking gesteld. Ook voor hun welzijn droeg de overheid zorg.
- ⁷ De naam van dit ministerie is herhaaldelijk gewijzigd: Maatschappelijk Werk (1952-1965); Cultuur, Recreatie en Matschappelijk Werk (1965-1982); Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (1982-1994); Volksgezondheid, Welzijn en Sport (1994-....)
- ⁸ H.B. Entzinger: Overheidsbeleid, blz. 253, in: ‘Etnische Minderheden in Nederland’, red. H.B. Entzinger, P.J.J. Stijnen (Meppel, e.a.. 1990) In 1974 en 1975 vestigden zich circa 55 000 Surinamers in Nederland.
- ⁹ Contractpensions, woningwetwoningen en welzijnswerk
- ¹⁰ H.B. Entzinger: Overheidsbeleid, blz. 253, in: ‘Etnische Minderheden in Nederland’, red. H.B. Entzinger, P.J.J. Stijnen (Meppel, e.a.. 1990)
- ¹¹ H.B. Entzinger: Overheidsbeleid, blz. 254, in: ‘Etnische Minderheden in Nederland’, red. H.B. Entzinger, P.J.J. Stijnen (Meppel, e.a.. 1990)
- ¹² Dossier 14 915, nr. 1-2, 1977-78
- ¹³ Idem
- ¹⁴ Kamerstukken II, 1977-78 14 915, nr. 1-2, p 56. IWM werd ingesteld bij Besluit van de Minister van CRM van 17 februari 1976, Stcrt. 1976/37
- ¹⁵ Dit gebeurde bij beschikking nummer CB 78/U63 van 3 november 1978
- ¹⁶ Rapport O&A nr. 79-2833/2978, november 1979. De Directie Overheidsinformatie en -automatisering zou aanvankelijk het totale onderzoek uitvoeren naar de organisatorische consequenties van het aanwijzen van één coördinerend minister voor het algemene beleid ten aanzien van etnische minderheden en woonwagenbewoners, maar door het besluit van de ministerraad van 2 februari 1979 beperkt het rapport zich tot de uitwerking van het besluit om de minister van Binnenlandse Zaken als coördinerend minister aan te wijzen. Dit rapport kan worden beschouwd als startdocument van de Directie voor de coördinatie van het minderhedenbeleid.
- ¹⁷ Motie Molleman-Kosto-Knol (14 915, nr. 13), Memorie van Toelichting 78-79
- ¹⁸ Rapport O&A nr. 79-2833/2978, november 1979
- ¹⁹ Dit gebeurt met terugwerkende kracht bij Beschikking nr. CF 80/U3 van 13 februari 1980, artikel 3 (Instelling Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur).
- ²⁰ Beschikking nr. CM 80/U698 van 6 oktober 1980, laatstelijk gewijzigd bij beschikking nr. CIM 98/54.500 van 12 januari 1999, Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid
- ²¹ bron: interview met drs. J. de Zeeuw, DCIM
- ²² Woonwagenwet van 21 februari 1968, Stb. 1968/98, art 38-44; De commissie was bekend als Commissie van Advies ex art. 38.
- ²³ De Commissie ex art. 38 is bij KB van 3 oktober 1990, Stb. 1990/579 opgeheven; de Woonwagenwet is ingetrokken bij Wet van 1 juli 1998, Stb. 1990/459, art. IX.1

-
- ²⁴ Instellingsbeschikking en wijzigingsbeschikkingen ICM/ICIM:
- Beschikking van 6 oktober 1980, CM 80/U 698, Strct. 1980/213;
 - Vaststelling aanwijzingen inzake externe adviesorganen en inzake interdepartementale commissies van 11 maart 1987, nr. 375699, Strct. 1987/67,;
 - Beschikking van 29 oktober 1987, nr. HM 87/48/U8/I, Strct. 1987/228;
 - Beschikking van 22 maart 1993, 93/402, Strct. 1993/68;
 - Beschikking van 9 november 1994, nr. DCM 94/1496, Strct. 1994/228;
 - Beschikking van 12 januari 1999 nr. DCM 98/54.500, Strct. 1999/57;
- ²⁵ De ministeries van Verkeer en Waterstaat en Landbouw en Visserij waren niet vertegenwoordigd.
- ²⁶ Instellingsbeschikking van 6 oktober 1980 nr CM80/U 698, Strct 1980/213, art. 7.4
- ²⁷ Ibidem
- ²⁸ bij Beschikking van 6 oktober 1980, CM 80/U 698, Strct. 1980/213
- ²⁹ Deze taakaanpassing werd geregeld bij Besluit Taakstelling Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid van 29 oktober 1987, nr. HM/87/48/U8/I, waarbij de Beschikking van 6 oktober 1980 werd ingetrokken. De Beschikking was van kracht tot 1 januari 1988.
- ³⁰ bij Beschikking van 12 januari 1999, CIM 98/54.500, Strct. 1999/57
- ³¹ De ministeries van Verkeer en Waterstaat en Landbouw en Visserij waren niet vertegenwoordigd.
- ³² Staatscourant 1992/242, Toelichting bij Instelling Tijdelijke Wetenschappelijke Commissie Minderhedenbeleid; Zie ook het rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein Welzijn van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor de periode 1978-1981m.b.t. de ACOM.
- ³³ De Commissie ex art. 38 is bij KB van 3 oktober 1990, Stb. 1990/579 opgeheven; de Woonwagewet is ingetrokken bij Wet van 1 juli 1998, Stb. 1990/459, art. IX.1
- ³⁴ Wet Adviesorganen Minderhedenbeleid van 21 april 1994, Stb. 1994/329
- ³⁵ Kaderwet Adviescolleges van 3 jul 1996, Stb. 1996/378, Herzieningswet adviesstelsel van 3 juli 1996, Stb. 1996/377
- ³⁶ Wet overleg minderhedenbeleid van 19 juni 1997, Stb. 1997/335
- ³⁷ Strct. 1986/72 en Strct. 1986/77, laatstelijk gewijzigd op 15 december 1998, Strct. 1998/247
- ³⁸ In Appendix III, art. 3 van de Declaratie van Wenen (9 oktober 1993) is een Plan van Aanpak opgenomen, waarin staat dat een Commissie van Deskundigen op het terrein van bestrijding van racisme, intolerantie en vreemdelingenhaat zal worden ingesteld.
- ³⁹ informatie geleverd door mw mr W.A.J.M. van Dooren, DCIM.
- ⁴⁰ Huisvestingswet van 1 oktober 1992, Stb. 1992/548, in werking per 1 juli 1993, zoals gewijzigd 30 maart 1995, Stb. 1995/159;
- Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf van 26 april 1995, Stb. 1995/158;
- Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers van 19 mei 1994, Stb. 1994/422, zoals gewijzigd 30 maart 1995, Stb. 1995/159, art. II
- ⁴¹ Tot 22 augustus 1994 was de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport belast met de behartiging van de aangelegenheden ten aanzien van asielzoekers, maar bij KB van 5 september 1994, houdende de herindeling van de ministeriële taak met betrekking tot de opvang van asielzoekers, Stb. 1994/682, is deze taak overgegaan naar de Minister van Justitie
- ⁴² Wet inburgering Nieuwkomers (WIN) van 9 april 1998, Stb. 1998/261, inwerkingtreding geregeld bij besluit van 21 augustus 1998, Stb. 1998/533
- ⁴³ “Het gecoördineerde minderhedenbeleid in beeld” (1992), Directie Coördinatie Minderhedenbeleid, p. 13-14. De handelingen ten aanzien van EMO zijn opgenomen in het Rapport Institutioneel Onderzoek Overheidspersoneel, deelbeleidsterrein Formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid, personeelsontwikkeling en mobiliteit door Drs. R.P.B.A. Dingemans
- ⁴⁴ “Het gecoördineerde minderhedenbeleid in beeld” (1992), Directie Coördinatie Minderhedenbeleid, p. 13.
- ⁴⁵ Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden van 9 april 1998, Stb. 1998/241, art. 6
- ⁴⁶ Besluit herverdeling departementale taken van 14 december 1996, Stb. 1996/678